THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXXI Kaina 30 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPA — JULY 21, 1987 Nr. 140

„LKB Kronika" Nr. 72

Eina nuo 1972 metų. Perskaitęs duok kitam! Jei gali, padaugink!

Vergo vaikas — vergvaldžio nuosavybė

(Tęsinys)

Ne komunistai steigė Lietuvoje įvairias organizacijas, draugijas, leido laikraščius, knygas, žurnalus — jie tik viską panaikino, uždraudė, atėmė. Kas dar lieka — atimti iš tėvų vaikus. Jie socialistinės visuomenės nariai, jie komunistinės valstybės nuosavybė! Taip, kaip senovėje, kaip vergovinės santvarkos laikais: vergo šeimos vaikas yra ne tėvų, bet vergo savininko nuosavybė. Šiandien tarybinio piliečio šeimininkas yra valdžia, komunistų partija, tiksliau — jos valdančioji viršūnė. Tad ir tarybinio piliečio vaikai yra jų nuosavybė. Ir tėvai su savo vaikais turi elgtis taip, kaip šis savininkas nurodys. O nurodo jis taip: „Lietuvos TSR liaudies švietimo įstatyme tarp pagrindinių liaudies švietimo principų įrašytas mokymo pasaulietiškumas be religijos įtakos: šiuo įstatymu tėvai ir juos atstovaujantys asmenys, be kita ko, įpareigojami auklėti vaikus aukštos komunistinės moralės dvasia". „Moraliai" konfiskuojami, nusavinami vaikai. Jie turi būti formuojami pagal šią „moralę". Turi virsti jos išpažinėjais. Turi tapti jos skelbėjais, vykdytojais ir kovotojais, tokiais jie privalo būti išauklėti nuo mažens. Tai panašu į turkų elgesį su pavergtų krikščioniškų tautų vaikais, kai juos atimdavo iš tėvų ir išaugindavo fanatiškais muzulmonais, skirtais kovoti prieš savo tautiečius. Dabar kažkas panašaus bandoma daryti su mūsų vaikais, su mūsų tautos ateitimi, su jaunąja karta.

Tad kur visos konstitucinės „garantijos", visi plepalai apie sąžinės laisvę, kur visos žmogaus teisių deklaracijos, visi tarptautiniai susitarimai, kuriuos taip iškilmingai pasirašinėjo tarybiniai valdovai? Ir kaip suderinti: „šiuo įstatymu tėvai ir juos atstovaujantys asmenys, bet kita ko, įpareigojami auklėti vaikus aukštos komunistinės moralės dvasia" su, tame pačiame straipsnyje, Molėtų rajono Religinių kultų įstatymų laikymosi kontrolės komisijos prie Lietuvos LDT vykdomojo komiteto pirmininkės D. Gančerienės žodžiais, kad: „Sutinkamai su TSRS Konstitucijos garantuojama piliečių sąžinės laisve tik tėvai turi teisę patys namuose mokyti savo vaikus poterių, katekizmo, ruošti prie išpažinties ir pirmosios komunijos"? Kuriuo šio straipsnio teiginiu galima patikėti? Jie vienas kitam prieštarauja! Kažkokia klaiki nesąmonė, ateistų vadinama „religine laisve".

(Bus daugiau)

Ar bus viena Vokietija

Bonna. — Rytų Vokietijos komunistų partijos vadas lankysis Vakarų Vokietijoje rugsėjo mėnesį. Tai bus jo pirmoji kelionė padalintoje Vokietijoje. Šiuo metu diplomatai mano, kad ši Erich Honecker kelionė buvo sovietų palaiminta tik dabar, nors jam kvietimas buvo įteiktas prieš 4 metus.

Rytų ir Vakarų Vokietijų vyriausybės išleido tokio pat turinio pareiškimus, kuriuose pranešama, kad Honecker, kuris yra prezidentas ir Rytų Vokietijos Komunistų partijos sekretorius, lankysis Vakarų Vokietijoje rugsėjo 7-11 dienomis kanclerio Helmut Kohl kvietimu.

Šį kartą sovietai leido

Jis praleis dvi dienas Bonnoje ir po to lankysis Westfalijoje, Saarlande, Reinlande ir Bavarijoje. Honecker jau yra 73 metų ir jis gimė Neunkirchen miestelyje Saarlande. Du kartus prieš tai — 1983 ir 1984 m. jis norėjo aplankyti Vak. Vokietiją, bet keliones atšaukė beveik paskutinę minutę, kai Sovietų Sąjunga užprotestavo. Dar tik prieš tris mėnesius jis atsakė neigiamai į pakvietimą atvykti į Berlyną ir paminėti jo 750 m. sukaktį Vakaruose. Vakarų diplomatai neabejoja, kad tai padarė sovietų įtakoje.

Diplomatai sako, kad Honeckerio sprendimas atvykti su vizitu į Vakarų Vokietiją yra surištas su pasikeitusia sovietų pažiūra į Bonnos vyriausybę. Jie mano, kad ši kelionė reiškia, jog sovietai nebeturi nieko prieš geresnius ryšius tarp dviejų vokiečių valstybių.

Viltys susijungti

Vak. Vokietijos kanceliarijos ministeris Wolfgang Schaeuble sako Bonnoje, kad jie turi daug vilčių,, jog šis vizitas pagerins santykius, kurių nori visi vokiečiai. „Tai yra tikrai ne normalus įvykis", sakė Schaeuble. „Tai yra įvykis, kuris daugelyje iššauks skirtingas pažiūras ir nuotaikas abiejuose mūsų tėvynės pusėse".

Ryšiai tarp abiejų Vokietijų buvo blogi nuo to laiko, kai 1949 m. sovietai pasigrobė rytinę Vokietijos dalį ir primetė jai komunistinę sistemą prieš daugumos žmonių valią. Bet paskutiniais metais Rytų Vokiečiai rodė daug noro pagerinti ryšius, leisdami savo žmonėms vizituoti Vakarų Vokietiją.

Tai bus pirmasis valstybinis vizitas nuo dviejų valstybių suformavimo-Vokietijos Demokratinės respublikos sovietų okupacijos zonoje ir Feederalinės Vokietijos respublikos amerikiečių, britų ir prancūzų zonose. Honeckerio vizitas Vakarų vokiečiams duoda daug vilčių apie abiejų Vokietijų sujungimą.

— **Chicago Tribune** dienraštis paskelbė, kad prenumeratorių skaičius antrame šių metų ketvirtyje pakilo 15,235, o sekmadienio skaitytojų skaičius pakilo 1,370 skaitytojais. Šiuo metu kasdien Tribune skaitytojų yra 763,785. Chicago Sun-Times kasdieninė cirkuliacija sumažėjo 19,208, o sekmadieninė laida net 30,565 kartus.

Aristides Sanchez — Adolfo Calero — Alfonso Robelo — María Azucena Ferrey — Alfredo César — Pedro Joaquín Chamorro

Nikaragvos Rezistencijos vyriausioji taryba, kuri toliau vadovaus Contras politinei ir karinei veiklai prieš komunistinę sandinistų vyriausybę, kuriai vadovauja Daniel Ortega.

Didelis Contras laimėjimas

Washingtonas. — Nikaragvos Contras savo šešių metų kovose laimėjo savo didžiausią mūšį prieš sandinsitų vyriausybę. Bosco Matamoros, Contras kalbėtojas, kuris buvo pasiektas telefonu iš Centrinės Amerikos, pranešė, kad apie 500 Contras karių puolė karinę vietovę šiaurinėje Nikaragvoje ir ją paėmė. Iš San Jose de Bocay vietovės negauta žinių. Contras kovotojai be nuostolių paėmė ne tik šį miestą, bet ir kolektyvinį San Jacinto ūkį.

Matamoros pasakė, kad šios vietovės sandinistų kareiviai buvo aprūpinti sovietų gamybos ginklais ir jie visi su visais ginklais buvo paimti. Ūkyje buvo apie 80 ginkluotų karių, kurie lengvai pasidavė. San Jose de Bocay stovėjo sandinistų reguliarios kariuomenės batalijonas. Kiti trys batalijonai, kurie paprastai yra iš 850 kareivių, ir specialiai apmokyti kovoti prieš contras, taip pat priklausė tam miestui, bet dar nežinoma, ar visi buvo mieste. Atrodo, kad nebuvo nušautų ar sužeistų.

Liepos 20 d. suėjo aštuoni metai, kai Nikaragvos vyriausybę perėmė sandinistai ir jų prezidentu yra Daniel Ortega.

Kai Kongrese tebevyksta Senato Caucus kambaryje apklausinėjimai apie suteiktą paramą Contras kovotojams, jų vyrai veda žiaurią kovą prieš sandininstus, kurie tvarko Nikaragvą komunistinio stiliaus pagrindais, nuolat gaudami paramą iš Sovietų Sąjungos. Pulk. Oliver North ir adm. John Poindexter liudijo, kaip jie slaptai padėjo Contras, kurie laikomi bastionu prieš komunizmą Centro Amerikoje.

Per visus tuos kovos metus, Contras turėjo nemažai ir savo problemų ir jų vadovybė keitėsi net keturis kartus. Bet šiais metais visos jų grupės susijungė į vieną laisvės kovotojų organizaciją ir sudarė šešių asmenų politinį direktorių vadovaujamą organą ir pačią organizaciją pavadino Nikaragvos Rezistencija. Šie vadai buvo išrinkti Nikaragvos politinių partijų. Kai kurie iš jų buvo vienas kitam dideli priešai, bet dėl Nikaragvos laisvės sugebėjo nusilenkti bendram laisvės principui ir sudarė visus apjungiančią rezistenciją prieš marksistinę savo krašto vyriausybę.

Jie sutarė politinės ir karinės strategijos klausimais ir pranešė turį 10,000 ginkluotų vyrų, kurie kovoja Nikaragvos viduje. Paskutiniu metu jų kovos vienetai pasiekia vis daugiau laimėjimų.

Pulk. Oliver North liudijimo vaisiai, kurie buvo perduoti per televiziją, buvo tokie įspūdingi, kad amerikiečių visuomenė yra nusiteikusi padėti Contras kovotojams savo pinigais. Tai buvo pareikšta 126,000 telegramose, kurias gavo pulk. North, kai jis buvo apklausinėjamas. Išaiškėjo ir tai, kad Valstybės departamentas ir Centrinė žvalgybos agentūra padarė jiems didelį spaudimą užmiršti nesutarimus Contras viduje ir išrinkti naujus vadus. Dabar šie naujieji vadai pranešė, kad kelių mėnesių laikotarpyje bus išrinktas dar vienas asmuo į vyriausiąją Rezistencijos vadovybę. Šis spetintasis atstovaus Miskito indėnams ir kitoms mažoms grupėms, kurios gyvena prie Atlanto pakraščių. Tada bus apjungtos visos Nikaragvos partijos bei jų padaliniai.

Prez. R. Reaganas, kalbėdamas savo savaitinėje radijo kalboje, pasakė, kad žmonių noras padėti Contras dramatiškai padidėjo, kai jie sužinojo faktus apie Nikaragvą. Ir prezidentas prašė, kad būtų tęsiama parama ir toliau ir kad Kongresas paskirtų naujas sumas pinigų jų laisvės reikalui.

KRIOLŲ KALBOS ŽODYNAS

Gvinėja. — Italas misijonierius kunigas Arturo Biasuti parengė Gvinėjos Bissau krašte daugiausia išplitusios kriolų kalbos pirmą žodyną, jame surinkdamas daugiau negu trylika tūkstančių žodžių. Misijonierius kunigas šį uždavinį atliko Bissau vyskupo pavedimu, siekiant paskatinti ir palengvinti kriolų kalbos panaudojimą liturgijoje ir katekizacijoje. Kriolų kalba, nors ir yra plačiausiai vartojama kalba Gvinėjoje—Bissau, dar nėra suvienodinta ir tebeturi net 12 rašybos būdų. Ją daugiausiai vartoja ir vietos krikščionys, kurie tesudaro 5% iš bendro 800,000 gyventojų skaičiaus. Apie 50% gyventojų tebėra pagonys, o 45% — musulmonai.

Britai peržiūri Antano Gečo dokumentus

Liudininkai iš Sovietų Sąjungos

Londonas. — Britanijos Vidaus reikalų įstaiga planuoja peržiūrėti pilietybės statusą žmogui, kuris, pranešama, buvo nacių karo meto nusikaltėlis ir kuris dabar gyvena Škotijoje, sako vyriausybės kalbėtojas ir Los Angeles esančios organizacijos atstovai, kurie specialiai rūpinasi karo nusikaltimais. Šis pranešimas išleistas po pasitarimo praėjusį penktadienį tarp Britanijos Vidaus reikalų ministerijos pareigūnų ir Simon Wiesenthal Centro Los Angeles mieste, kuris veda apkaltintųjų asmenų, nusikaltusių prieš žydus, tyrinėjimus Antrojo pasaulinio karo metu.

Dokumentai iš Sovietų Sąjungos

Žydų Centro atstovai pristatė daugiau negu tūkstančio puslapių Sovietų Sąjungos ir iš Amerikos šaltinių gautus dokumentus, kurie labiausiai liečia Antaną Gečą, buvusį vokiečių kontroliuojamoje Lietuvoje policijos tarnautoju, rašo New York Times.

Britų oficialūs pareigūnai atsiakė diskutuoti Gečo atveji viešai, visai neminėdami jo pavardės, bet sutiko peržiūrėti pilietybės gavimo dokumentus pagal pristatytus penktadienį raštus iš žydų centro Los Angeles mieste. Jų atstovai sakė, jog ieško ir į pensiją išėjusio kasyklų inžinieriaus, kurio ieško ir Sovietų Sąjunga ir nori jį teisti. Taip pat esą dar du asmenys, kurie buvo nusikaltę karo metu.

Gečas paneigė kaltinimus

Antanas Gečas šiuo metu turi 71 m. amžiaus ir gyvena Edinburge. Jis paneigė jam primetamus kaltinimus vienoje televizijos programoje, sakydamas, kad sovietų piliečių liudijimai prieš jį yra sufabrikuoti. Jis yra vienas iš 17 asmenų, kurie ieškomi kaip karo nusikaltėliai prieš žmoniškumą iš Wiesenthalio centro.

Britų Vidaus ministerija patvirtino, kad 9 asmenys iš 17 yra gyvi ir gyvena Britanijoje ir tik vieno Gečo pavardė buvo viešai minima. Apie jį surinkta medžiaga, pavadinta „Karo nusikaltimai", bus perduota dviejose serijose škotų televizijoje, kuri priklauso BBC tinklui. Šita visa medžiaga buvo surinkta Wiesenthalio Centre, bendradarbiaujant sovietams, kurie nori taip pat teisti Gečą.

Medžiaga siųsta per Izraelį

Rabinas Marvin Hier, Wiesenthalio centro direktorius, pasakė, kad Efraim Zuroff, vienas iš to centro direktorių Izraelyje, pristatė tą medžiagą ministerijos pasekretoriui David Faulkner. Zuroff, istorikas, pasakojo, kad 1,012 puslapių surinktoji medžiaga įrodys, kad tas dalinys, kuriame buvo Antanas Gečas, nužudė dešimtimis tūkstančių žydų. Jis sako, kad liudininkai įrodo Gečo, kuris buvęs leitenantu ir vadu, nusikaltimus, nes jis vykdęs masines žudynes, įsakydamas tai daryti savo trupėm ir kai kuriuos žudymus pats asmeniškai atlikęs.

„Mes turime reikalo su asmeniu, kuris yra daug didesnė žuvis įvykdytose žudynėse negu Klaus Barbie", pasakė tas pats rabinas Hier, primindamas geštapo karininką, kuris Lyons mieste, Prancūzijoje, buvo nuteistas kalėti iki gyvenimo pabaigos.

Rabino darbai

Rabinas Hier sakė, kad pirmadienį, tai yra vakar, jis kreipsis į Amerikos Generalinį prokurorą Edwin Meese, jog nebūtų leista, kad Antanas Gečas iš Britanijos būtų deportuotas į Ameriką. Jis sako, kad nėra daug kliūčių, nes daugel jo nusikaltimų yra užregistruota Amerikos Teisingumo departamente ryšium su jo sėbru Jurgiu Juodžiu, kuris mirė 1986 m. Floridoje jo teismo bylai dar nepasibaigus.

Britanijos Vidaus ministerijos paeigūnas pasakė, kad Gečo dokumentai bus patikrinti, ar jis melavo įvažiuodamas į Angliją ir priimdamas naują pilietybę.

Pagrindiniai liudininkai yra trys vyrai, kurie kartu su Antanu Geču tarnavo policijos dalinyje ir atliko Sovietų Sąjungoje bausmes už karo nusikaltimus. Jie sako, kad A. Gečas įsakė arba pats šaudė Minske, Slutcke ir Kaune, kaip rašo New York Times.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Paryžiuje** neseniai įsisteigusi lenkų knygų leidykla „Spotkania" išleido lietuvės buvusios sąžinės belaisvės Nijolės Sadūnaitės atsiminimų pirmosios dalies lenkišką vertimą. 65 puslapių knygos įvade yra suglaustai apžvelgiama sunki tikinčiųjų padėtis Sovietų Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose. Leidykla „Spotkania", kuri spausdins daugiausia kitaminčių kūrinius, numato lenkų kalba išleisti ir antrąją Nijolės Sadūnaitės atsiminimų dalį.

— **Vilniaus** universiteto okupuotoje Lietuvoje žurnalistikos katedros vedėjas Bronius Raguotis sako, kad į žurnalistikos pirmąjį kursą bus priimama 40 studentų, kurie turi dviejų metų darbo patyrimą, įskaitant tarnybą sovietinėje armijoje. Studijuoti žurnalistiką siunčiami asmenys tik su rajonų redakcijų rekomendacijomis. Jie studijuos tokiu metu, kai vyksta revoliucinis persitvarkymas, pasakoja tas pats Raguotis.

— **Indianapolyje** kalbėjęs Illinois sen. Paul Simon, susilaukęs nušvilpimo, kai jis palietė Oliver North liudijimo reikalą, pasakė, jog jis nelaikąs jo jokiu herojumi.

— **Belfaste** pranešama, kad šiaurinėje Airijoje demonstravo apie 100,000 protestantų, paminėdami prieš 297 m. įvykusią protestantų armijos pergalę prieš Romos katalikus.

— **Italijos** prezidentas Francesco Cossiga paprašė Iždo ministerį Giovanni Goria, kuris vadovavo paskutinius 5 metus Italijos ekonomijai, sudaryti naują koalicinę vyriausybę.

— **New Yorke** Pulitzer direktorių taryba pranešė, kad Pulitzer premijos iš tūkstančio dolerių pakeliamos iki 3,000 dol. sumos, nes infliacija ir federalinių mokesčių sistema apsprendė juos padidinti premijas.

— **Beirute** teroristai, kurie pagrobė du vokiečius, per ten leidžiamą laikraštį paprašė iš Vokietijos sumokėti už juos 16.5 mil. dol., jei nori, kad jie būtų paleisti.

— **Buenos Aires,** Argentinoje, buvo pašalintas iš pareigų generolas, buvęs antruoju visoje kariuomenės hierarchijoje, be paaiškinimų.

— **Johannesburge** Pietų Afrikos darbininkų unijos konvencijoje jų vadas Elijah Barayi šaukė , kad juodieji amatininkai turi pašalinti prezidentą P. W. Bothą. Ši unija turi apie 750.000 narių. Vyriausybė įspėjo juodųjų uniją nesikišti į politikos reikalus.

— **Washingtone** buvusi Sveikatos departamento sekretorė Margaret Heckler apkaltinta pasisavinimu 53,300 dol. iš vyriausybės fondų, kai dirbo administracijoje.

KALENDORIUS

Liepos 21 d.: Laurynas Brunduzietis, Prakseda, Rimvydas, Danielius, Lionginas.

Liepos 22 d.: Marija Magdalena, Platonas, Auksė, Jovartas.

ORAS

Saulė teka 5:33, leidžiasi 8:20.

Temperatūra dieną 92 l., naktį 71 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KRŪTINĖS ANGINOS GYDYMAS

Širdies (krūtinės) angina („angina pectoris") yra širdies raumenų arterijų sklerozės viena apraiškų, todėl sklerozės tvarkymas yra tikras anginos gydymas.

Dabartinės medicinos tiesa

Nepasitenkiname vien krūtinės skausmų nuraminimu padėta po liežuviu nitroglicerino tablete: ji veikia tik 4-5 minutes. Nors ji nuramina skausmus, bet to skausmo priežasties — širdies raumenų sklerozės — visai negydo; pastaroji žengia pirmyn iki širdies atakos. Todėl tokiu atveju išmintingas elgesys yra kartu su nitroglicerino naudojimu pradėti energingai tvarkytis su krūtinės anginą sukeliančia skleroze.

Krūtinės skausmų tvarkymas nitroglicerinu

Pirmiausia susipažinkime su krūtinės anginos skausmų tvarkymu naudojant nitrogliceriną, o po to eisime prie jos priežasties — sklerozės mažinimo. Tik tokia elgsena atsako dabartiniam mediciniškam pajėgumui širdies anginos gydyme.

Todėl nė vienas dabartinis krūtinės angina besiskundžiantysis mūsiškis neturi būti strausu: neturi kišti galvos smėlin, manydamas tuo apsisaugoti — toksai turi nepasitenkinti vien širdies anginos skausmo nitroglicerinu numalšinimu ir manyti, kad visas tos anginos gydymas yra atliktas. Taip toli gražu nėra. Nitroglicerino ėmimas, tiesą sakant, kaip reikiant gydymo darbą tik pradeda.

Dauguma širdies angina besiskundžiančiųjų mūsiškių kaip tik taip netikusiai ir elgiasi: jie metų metais su krūtinės angina kovoja nitrogliceriną naudodami ir tikros kovos su jos priežastimi nė nepradeda. Aišku, tokie laukia pagreitintos širdies atakos, tuo tarpu kai jie galėtų širdies ataką atitolinti ar jos išvengti, jei su anginos priežastimi — arterijų priskretimu — imtų visomis, dabartinei medicinai žinomomis priemonėmis kovoti: kūno svorį normuoti, pakeltą kraujospūdį mažinti, dėl menkniekio nesijaudinti, kraujo riebumą, saldumą ir rūgštumą atsakančiai tvarkyti, judėti — darbuotis ir reikiamus arterijų priskretimą mažinančius vaistus naudoti.

Lengva pasakyti — lengva gerą grūdą pasėti, bet nežinia, kur tas geras grūdas nukris. Gerai išeis, jie jis atsiras geroje dirvoje — tik tada jis duos gerą derlių. Taip yra ir krūtinės anginos tvarkymo darbuose: kur tu rasi tokį mūsiškį, kuris griebtųsi čia minėtos veiklos: jis tik džiaugiasi su nitroglicerinu numalšinęs krūtinės skausmus ir toliau snaudžia iki kitos skausmų atakos.

Taip toliau snausti nė vienam mūsiškiui nevalia. Todėl kuo greičiausiai kiekvienas griebkimės už reikiamos veiklos. Pirmiausia išmokime tikrai mediciniškai tvarkytis — gydytis širdies anginą. Po to seks kiti tuo reikalu atliktini darbai — apie juos kitą kartą.

Krūtinės anginos pagrindinis tvarkymas

Anginos gydymas remiasi surinkta iš paciento mediciniška istorija; anginos sunkumo laipsniu („functional classification") ir atakų dažnumu — sunkumu.

Kiekvienas krūtinės (širdies) anginą turintysis šalia nitratų (nitroglicerino ir isosorbido „isosorbide dinitrate") naudojimo turi, kaip jau iš dalies minėta, pradėti kartu tvarkytis su sklerozę didinančiomis negerovėmis: prisilaikyti reikiamos dietos, tvarkytis su svoriu, darbu — judesiu gerinti savo širdies stovį, savo elgseną — gyvenimo kelią tiesinti: taip sakant, nuo karčiamos nusisukti ir bažnyčios link pasinešti ir prieš sklerozę atsakančius vaistus naudoti.

Žinoma, priklausant nuo to, kaip toli krūtinės anginą iššaukianti sklerozė pas kuri nors žmogų bus pažengusi, prisieis elgtis pagal dabartinės medicinos reikalavimus: šalia nitroglicerino, šalia minėtos sudėtingos kovos su skleroze, gali tokiam pacientui būti pasiūlytos „invazinės" priemonės diagnozės nustatymui (širdies arterijų kateterizacija) ir tokios pat gydomosios procedūros: priskretusių arterijų sveikomis venomis pakeitimas (coronary bypass surgery).

Ketveriopi vaistai, naudotini krūtinės anginos gydymui

Net ketveriopos rūšies vaistai galimi naudoti krūtinės anginą gydant; 1. nitratai, kaip nitroglicerinas arba isosorbidas, 2. vadinami beta blokuotojai („beta-blockers"), net penkios jų rūšys; viena jų rūšis: propranolol (Inderal), 3. kalcio veiklos blokuotojai („calcium antagonists"): jų trys Amerikoje naudojami, vienas jų yra Cardizem (generinis vardas diltiazem). 4. Prieš kraujo plokštelių sulipimą vaistai („antiplatelet agents"), kaip aspirinas ir dipyridamole — pastarasis tiems, kurie yra jautrūs aspirinui.

Nitratai

Nitratai („nitrates") yra cheminis vardas vaistų (kurių tarpe yra ir nitroglicerinas), kurie ypač veikliai, su mažu nuodingumu („toxicity") ima pradiniai gydyti krūtinės anginą. Ją trumpumo dėlei čia tiesiog „angina" vadinkime (tai ne gerklės angina). Nors medicina dar tiria, kokiu būdu nitratai veikia, jau yra žinoma, kad jie tiesiogiai ir netiesiogiai pagerina širdies raumenų kraujagyslėse cirkuliaciją („coronary circulation").

Nitratai išplečia visas kūno kraujagysles tiesiogiai veikdami į lygiuosius raumenis, kurie yra kraujagyslių sienelėse. Tada sumažta kraujagyslėse kraujo tekėjimui pasipriešinimas ir pagausėja kraujo tekėjimas širdies raumenų kraujagyslėse. Jos medicinoje vadinamas „koronarinėmis", lietuviškai dar geriau: vainikinėmis kraujagyslėmis, nuo žodžio „karūna" — „corona", ar „vainikas", nes jos supa širdį karūnos — vainiko pavidalu.

Bronė Bužinskienė gieda Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje.
Nuotr. **M. Nagio**

Savanoris-kūrėjas mokyt. Juozas Tamulis ragina visus statytis sau pavyzdžiu lietuvius savanorius Alvudo pažmonyje Lietuvio sodyboje.
Nuotr. **M. Nagio**

Tada širdies raumenų arterijos išsiplečia ir jomis daugiau kraujo — deguonio esti pristatoma širdies raumenims. Tada, žinoma, daugiau kraujo venomis prasišalina.

Dar ir netiesioginiai nitratai (nitroglicerinas ar isosorbidas) pagerina širdies raumenų aprūpinimą deguonimi: jie pagerina kraujo pritekėjimą į širdį per viso kūno kraujagyslių (arterijų ir venų) išplėtimą.

Nitratai labai sėkmingai sumažina anginos skausmus tiems ligonims, kurie turi staigų ir chronišką kairiosios širdies pusės (kairiojo skilvelio, pompos) nepakankamą veikimą.

Atsargiai vartojami nitratai yra naudingi žmonėms, gavusiems staigią širdies ataką (pirmiau tokiam reikalui jie nebūdavo vartojami). Jie naudojami yra tiems ligonims, kurie turi pakeltą kraujospūdį, nuolatinę ar grįžtančią anginą bei minėtą kairiosios širdies pompos (skilvelio) nepakankamumą.

Nitratų įvairumas

Vaistai nitratai vaistinėse gaunami svarbiausiuose dviejuose pavidaluose: nitroglicerino ir isosorbide dintrate. Nitroglicerino, paimto po liežuviu, veikimo laikas yra labai trumpas: 1-4 minutės, o isosorbido veikimo laikas, po liežuviu paėmus, yra daug ilgesnis: nuo 30 iki 60 minučių, o nurijus (specialus preparatas) — 4 valandos. Tą visi įsidėmėkite.

Todėl nitroglicerinas naudojamas staigiems („acute") anginos priepuoliams, o isosorbidas naudojamas choroniškam gydymui stabilios (aprimusios) anginos. Tokios anginos nuolatiniam (profilaktiniam) gydymui galima naudoti nitrogliceriną kitu būdu: per odą susigerianti nitrogliceriną („transcutaneous nitroglycerin").

Paskutiniais penkeriais metais pasirodė vaistų rinkoje keletas naujų nitroglicerino formų, bet nėra mediciniško pagrindo jų vieną vertinti geriau už kitą, išskyrus tuos atvejus, kai pageidaujamas to vaisto kitoks patiekimo būdas.

Isosorbido ir nitroglicerino gaunamos formos

Isosorbidas („isosorbide dinitrate") gaunamas keturiuose pavidaluose: 1. ilgo veikimo („sustained release — SR") kapsulėse ir tabletėse; 2. čiulpiamos tabletės; 3. po liežuviu laikomos tabletės ir 4. nuryjamos tabletės.

Dar nedaug turima mediciniškų žinių apie veikimą dabar dar neseniai pradėtų gaminti nuryjamų ilgo veikimo nitroglicerino kapsulių („sustained release capsules — 6.5 mg").

Nitroglicerinas gaunamas šešiuose pavidaluose: 1. po liežuviu imamos tabletės; 2. ilgo veikimo („sustained release") kapsulės; 3. žando viduje — tarp žando dantenų laikomos tabletės („buccal tablets" — Nitrogard); 4. mosties pavidalo; 5. ant odos užlipinamų lopų pavidale („skin patch-disc"); 6. purškalo pavidale.

Isosorbidas per burną imamų tablečių pavidale yra dažniausiai prirašoma ilgo veikimo nitratų forma.

Nitratų dozavimas

Pensininkams nitroglicerino dozavimas yra panašus į jaunesniųjų pacientų. Nitroglicerinas kūne greitai ardomas ir bent pusė jo išlieka jo kraujuje nuo 2 iki 5 minučių.

Nitroglicerino veikimo prailginimui naudojami kitokie jo priėmimo būdai. Už visas kitas ilgo veikimo nitroglicerino formas geriausiai vartoti naujai gaminamas žando viduje naudojamos tabletės („buccal nitroglycerin"), nes į tokios formos nitrogliceriną neįprantama („tolerence does not develop"). Todėl jo dozės ilgainiui neprireikia didinti. To negalima pasakyti apie nitroglicerino ilgo veikimo kitas formas, kaip per odą veikiantis nitroglicerinas ar per burną imamas isosorbidas. Kai kūnas ima vaistą toleruoti — pakęsti, tada jo imamą dozę reikia didinti, kad turėtume tą patį veikimą. O vaisto toleravimą, reikia mažinti, kad kuo ilgiau su jo ta pačia doze galima būtų gydyti pacientą.

Visiems vartojantiems nitrogliceriną reikia nepamiršti sekančios trejopos tiesos: 1. Kasdien kiek galima **rečiau** vaistą imti; 2. Naudoti trumpesnio veikimo vaistus. 3. Nitratus vartoti *su pertraukomis:* įprastų formų (ne ilgo veikimo) nitratus naudojant daryti pertrauką nuo 10 iki 12 valandų, o ilgo veikimo nitratus imant — dar ilgesnes pertraukas daryti. Toks elgesys su nitratais (nitroglicerinu ir isosorbidu) turi būti praktikuojamas kiekvieno paciento, kuris gydo krūtinės anginą.

Pašalinis nitratų veikimas

Vien tik nitratus imant, jų nuodingumas yra mažas. Du svarbiausi negerumai nuo nitratų vartojimo yra sumažintas kraujospūdis ir galvos skaudėjimas. Pensininkams dažniau išsivysto kraujospūdžio svyravimas: jis sumažėja atsistojus („postural hypotension") ir pavalgius („postprandial hypotension"). Taip pat lauktina pas pensininkus čia minėta nitratams tolerancija.

Kada negalima nitratų vartoti?

Nitratai nenaudojami šiais atvejais: 1. kai turimas sumažintas kraujospūdis („hypotension"); 2. kai yra sumažėjęs ir neatstatytas kraujo kiekis; 3. po dešinės širdies dalies atakos (infarkto); 4. kai ya pakeltas galvos ir akies viduje spaudimas; 5. kai vyksta širdies maišelyje tamponada ir 6. esant jautriam nitratams.

Kai kurie vaistai gali padidinti nitratų pašalinį veikimą (kaip sumažintą kraujospūdį); iš jų paminėtini šie: šlapimą varantieji („diuretics"), vaistai prieš pakeltą kraujospūdį, narkotiniai skausmą raminantieji vaistai, alkoholis, kalcio antagonistai, beta-blokuotojai ir phenothiazinai, pvz. Stelazine, Thorazine, Phenergan, Compazine...

Kas tada darytina, kai nitratai negelbsti?

Kai nitratai negelbsti, ar visai nepanaikina skausmų, ar kai išsivysto pašalinis nitratų veikimas, ar tolerancija, tada, prisieina vartoti priedinis antros rūšies prieš anginą vaistas (paprastai, beta-blokuotojas), ar trečios rūšies vaistas: kalcio blokuotojas — antagonistas. Apie pastaruosius — kitą kartą.

Išvada. Visi sergantieji ir dar sveikieji išmokime mintinai kas čia nurodyta — lengviau bus gydytojui mus gydyti.

Pasiskaityti. Drug Therapy, June 1987.

VĖŽIO STUDIJOMS

Loyolos universitetas Chicagoje gavo 2.7 mil. dolerių plėsti vėžio gydymo studijoms.

SUSIJUNGĖ LIGONINĖS

Chicagos universiteto ligoninės susijungė su šiaurėje esančia Weiss ligonine. Abiejų ligoninių gydytojai galės dirbti tai vienoj, tai kitoj ligoninėj ir bus bendrai vykdomos kai kurios mediciniškos programos.

Lietuviai po pamaldų Šv. Petro bazilikos aikštėje.
Nuotr. **Jono Kuprio**

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL

Subscription Rates: $60.00. Foreign countries $60.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$60.00	$35.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	$60.00	$35.00	$20.00
Užsienyje	$60.00	$35.00	$20.00
Savaitinis (Šešt. pried.)	$35.00	$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami ofise)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr. ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-llance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki4 val. popiet

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnėlės,
tilteliai, plokštelės ir bendroji praktika.
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir
ketv. 9-12, Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Ofs. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
„Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Iš sunešioto drabužio

NAUJAS ŠVARKAS

Iš Sovietų S-gos mus pasiekė toks anekdotas. Pas juos jau iš senų laikų veikiąs labai sumanus armėnų radijas, kuris protingai ir teisingai atsakinėjąs į įvairius klausytojų klausimus. Kartą jis gavęs tokį paklausimą: kas sukūrė komunizmą — prasti žmonės (liaudis) ar mokytieji? Radijas ilgai neatsakęs į šį klausimą, bet po pakartotino užklausimo davęs tokį atsakymą: mokyti žmonės. Ir štai kodėl: jeigu komunizmą būtų kūrę prasti žmonės, jie būtų buvę labai atsargūs ir pirmiau jį išbandę ne ant žmonių, bet ant gyvulių...

Ant žmonių, ne ant gyvulių bandomas komunizmas Sovietų Sąjungai kaštavo apie 60 milijonų gyvybių aukų, atnešė žmonėms vargą, skurdą, nelaimes. Ir tik po beveik 70 metų ne tik „prasti žmonės", bet ir patys komunizmo vadai įsitikino, kad komunizmas nėra tinkama sistema ir kad jį reikia, jeigu ne visiškai atmesti, tai iš pagrindų reformuoti. Tokį „persitvarkymo"' (perestrojkos) šūkį paskelbė naujasis Sovietų vadas M. Gorbačiovas. Taigi patys komunizmo vadai suabejojo sistemos tikrumu.

*

Komunizmas remiasi privatinės nuosavybės nusavinimu bei asmeninės laisvės bei iniciatyvos užgniaužimu. Tačiau pakeisti komunistinę sistemą, įsigalėjusią per 70 metų, nėra lengva. Pirmiausia neįmanoma nuplauti jos padarytas didžiules kraujo dėmes bei aukas. Taigi M. Gorbačiovas bando visas nesėkmes suversti prieš jį buvusiems Sovietų vadams, ypač Stalinui. Buvo iš naujo pasmerktas jo asmenybės kultas ir darbai — žudymai, deportacijos. Kaip žinome, birželio mėn. viduryje Rygoje buvo suruoštas pirmųjų 1941 m. deportacijų Latvijoje minėjimas, užsitęsęs keletą valandų. Dalyvavo tūkstančiai žmonių. Nei sovietinė milicija, net kiti saugumo organai netrukdė tokį minėjimą ruošti, dargi prie Latvijos laisvės paminklo. Atėjo žinios, kad tokio minėjimo ruošą paskatinusi pati sovietinė okupacinė valdžia. Arba vėl, plačiai kalbama, kad M. Gorbačiovas su Lenkijos Jeruzelskiu sutarę paskelbti tikrą tiesą apie lenkų karininkų žudynes Katyne, kurias, kaip žinome, padarė sovietai, o ne vokiečiai, kaip ligi šiol buvo skelbiama. Paskelbti tiesą delsiama tik dėl to, kad komunizmo vadai dar nesuradę reikiamos formulės, kaip tai padaryti. Žada būti ir daugiau panašių baisumų demaskavimų. Tuo tarpu rodomi anksčiau ir seniau pačių sovietų susukti filmai apie bolševikų žiaurumus, kankinimus, rodomos kankinimo kameros. Išleidžiami kai kurių rašytojų raštai („Dr. Živago"), kurių pasirodymas ligi šiol buvo negalimas.

*

Ekonominio gyvenimo srityje taip pat stengiamasi eiti „suprivatinimo" bei „demokratijos" keliu. Ligi šiol visi įmonių vadovai buvo aukštesnių komunistų partijos komitetų skiriami. Dabar darbininkai turi išsirinkti patys įmonių vadovus, net brigadininkus ir meistrus. Tuo pačiu metu puolamas komunistinis biurokratizmas. Darbininkai raginami perimti fabrikų vadovybę ir tuo pačiu prisiimti visą atsakomybę už įmonių likimą. Nustatyta, kad apie 13% sovietų įmonių finansiškai neišsiverčia, „serga". Taigi dauguma jų turės būti uždarytos. Darbininkai atleidžiami ir perkeliami į kitas įmones. Nuo 1988 metų naujais principais turės veikti du trečdaliai įmonių, visa mašinų produkcija, metalurgija, kuro įmonės ir daugelis kitų šakų.

Pačių įmonių technologija turės būti sumodernintc naudojant pirmoje eilėje japonų patyrimą. Darbininkų algos dydis priklausys nebe nuo valstybės nuostatų, bet nuo to, kaip įmonė tvarkysis ir kiek pajėgs mokėti. Visos eilės gaminių kainos bus pakeltos,pirmoje eilėje anglių, benzino, žibalo, dujų, elektros energijos, o gal ir butų nuoma.

Dideli pakeitimai suprivatinimo keliu ir patarnavimų srityje. Laisvo amato būdu galės verstis siuvėjai, batsiuviai, kirpėjai, vandentiekio bei kanalizacijos specialistai, radijo bei televizijos įrengimų taisytojai, elektrikai, lituotojai, kai kurie kiti amatininkai. Architektai, ypač pensininkai, galės steigti savo kooperatyvus ir pardavinėti projektus bei brėžinius. Galės veikti privačios valgyklos, arbatinės, užeigos. Net gydytojai galės turėti savo asmeniškus kabinetus, tačiau negalės juose atlikti operacijų ar kitų sudėtingesnių gydymo veiksmų. Tačiau visi šie pasiūlymai ligi šiol nesusilaukė didesnio dėmesio, nes valdžia tokius privatininkus apdeda aukštais mokesčiais — net 30-43% nuo gaunamų pajamų.

Visose srityse M. Gorbačiovas reikalauja gaminti daugiau ir geresnių dalykų, bet abudu šie reikalavimai praktiškai nesiderina. Taip Alma Atoje po „peristrojkos" įvyko atvirkščiai: įmonių gamyba nukrito 25-30%, o mėnesinis atlyginimas nusmuko 60-70 rublių.

Leidžiama ir skatinama vieša kritika, šaukiama prieš biurokratiją. Visos iš jos kilusios bėdos suverčiamos Stalinui ir jo įpėdiniams. Perrašomas Sovietų baudžiamasis statutas, kur smerkiamos kankinimo priemonės. Jau dabar sodinami į kalėjimus kai kurie kagebistai, naudoję tardymo metu žiaurias priemones. Spaudoje pasirodo straipsnių, smerkiančių „psichiatrinį gydymą", iškeliamos šios rūšies kankinimo priemonės Serbskio institute prie Maskvos. Nurodoma, kad dabar Sovietų Sąjungoje esanti baisi teisinė netvarka, nes veikią apie 60,000 teisinių bei administracinių įsakymų. Jų didžioji dalis turinti būti panaikinta, atšaukiama.

Sovietinė liaudis netiki, kad kas nors būtų gera iš „peristrojkos". Esą pažadai nebus išpildyti, darbininkai būsią dar kartą apgauti. Visos pravedamos reformos galinčios iššaukti ekonominę krizę, nes jos primenančios be galo sunešiotą drabužį, kurio apačią išverčiant į viršų, siuvamas naujas švarkas. Reformos galinčios iššaukti nedarbą, įmonių bankrotus, kainų kilimą, infliaciją ir kitas negeroves.

Ateina žinios, kad „peristrojka" paliesianti ir lietuviškąją išeiviją, kuri, kaip pavergtosios Lietuvos lietuvių priespaudos, kančių ir vargų garsiakalbis, vis dar esanti labai nemaloni okupantams. Jau kuris laikas stengiamasi suartėti su viena lietuvių išeivių grupe, nurodant, kad ji, o ne Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, galinti kalbėti išeivijos vardu ir daryti tam tikras nuolaidas „suartėjimo" kryptimi. Esą šiuo reikalu jau kai kas padaryta ir būsią daroma daugiau. Taigi M. Gorbačiovo „peristrojką" reikia sekti, bet vertinti kritiškai, kad nepakliūtumėm į jo ruošiamas naujas „glasnost" pinkles.

b. kv.

AMERIKOS KONGRESO GĖDOS DIENOS

Šiam kraštui didžiai kenkia Irano-Contra baltinių plovimas, stebint pasauliui

BR. AUŠROTAS

Jau nuo prabėgusių metų vėlyvo rudens, kai tik iškilo paviršiun Iran-Contra skandalas", JAV demokratų partijos kontroliuojamas kongresas ir visa šio krašto liberalinė komunikacija — TV, radijas ir spauda — neatlyžtamai ir atkakliai puola respublikonų partijos R. Reagano vadovaujamą vyriausybę.

Sekusieji šios „aferos" eigą dar gali prisiminti, kad puolimai vyriausybės adresu prasidėjo todėl, kad „pastaroji pažeidė kongreso nario Bolando rašytą ir kongreso demokratų partijos dauguma priimtą įstatymą, draudžiantį JAV vyriausybei bet kokiu būdu remti Nikaraguos, Angolos ir kitų kraštų kovotojus prieš komunistus ir išsilaisvinimą iš komunistų vergijos".

Visi sekantieji šio krašto ir pasaulio politiką dar galime prisiminti, kad R. Reaganas, respublikonų partijos kandidatas į JAV prezidentus 1979 m., rinkėjams žadėjo „vesti atkaklią kovą prieš komunizmo įsiviešpatavimą šioje planetoje". Tačiau šio krašto rinkėjai yra taip menkai politiniai išprusę komunizmo grėsmės supratime, kad tinkamai neparėmė savo prezidento. Kaip pirmieji kongresai prieš šešerius metus, ypač šis pastarasis rinktas 1986 m. demokratų partijai suteikė absoliučią daugumą. Be Atstovų rūmų ir senatorių paramos, kurie skiria lėšas kovai prieš komunizmą, prezidentas yra bejėgis padėti kovotojams prieš komunizmą Afrikoje, Azijoje ar Centro Amerikoje, kur vedama kova prieš totalinį komunistų įsigalėjimą mažutėse Nikaraguos ir Salvadoro valstybėlėse.

Stebint šio kongreso veiksmus, kai kada atrodo, kad demokratų partijos daugumos atstovai savo įsitikinimuose yra artimesni Maskvos propagandai, reikalaujančiai netobulinti SDI (Strategic Defense Initiative) ir kitų JAV gynybos ginklų, kaip pvz. MX raketų ir B-1 bombonešio, bet pasitikėti sovietais ir nori gyventi jų siūlomame „taikos pasaulyje".

Tikiu, kad visi žino, jog prezidento R. Reagano vadovaujama valdžia nepasitiki „Budapešto mėsininko" KGB J. Andropovo ir Suslovo, lietuvių tautos naikintojo, parinktu įpėdiniu M. Gorbačiovu. Jo skambūs ir patrauklūs šūkiai apie „taiką" visame pasaulyje dažnai nesiderina su laukiamais veiksmais. Giliau pažįstantieji komunistų siekius šiame pasaulyje netiki, kad komunistais būtų galima pasitikėti bent per nago juodymą.

Artimųjų Rytų grėsmė

Prieš 6 su puse metų Sov. S-ga įsiveržė į taikingą Afganistaną. Tada JAV vyriausybė, dar „taikos" siekiančio prezidento Jimmy Carter vadovaujama, pamatė, kad dabartinė rusų komunistų valdoma Rusija, išnaudodama beveik visas vidurio Europos gėrybes, taip pat veržiasi kontroliuoti ir pramoninės energijos šaltinius, žibalo versmes Art. Rytuose. Jeigu šie energijos šaltiniai patektų komunistų kontrolėn, tada komunistai galėtų diktuoti ir Rytų pramonės magnatui Japonijai, taip pat ir V. Europos pramonės pirmūnai — V. Vokietija, Prancūzija ir kiti dalinai priklausytų nuo sovietų malonės. Taip pat dalinai ir JAV bei kai kurie kiti Vakarų pusrutulio kraštai šiek tiek priklauso nuo Persų įlankoje esančių valstybių, kaip Saudi Arabija, Kuvaitas, Irakas, o gal svarbiausia Irano. Į Iraną caristinė Rusija ir komunistinė Sov. S-ga yra nukreipusi savo godžias akis. Šiuo metu komunistų karinės jėgos yra sutelktos Afganistane. Jos be didesnio pasipriešinimo lengvai susidorotų su Irano per šešerius karo metus nualintomis karinėmis jėgomis ir perimtų savo kontrolėn Irano žibalo versmes. Šioms sovietinėms užmačioms pastoti kelią ryžosi Amerika.

Santykių beieškant

Ne paslaptis, kad Ajatolos Khomeini valdomas Iranas nekenčia JAV, „lyg velnias kryžiaus"! Tačiau taip pat žinoma, kad Ajatolos dienos jau beveik suskaitytos. Ir po išvykimo į „geresnį pasaulį" Iranas liks kaip ir buvęs ir neišnyks nuo žemės paviršiaus.

Taigi R. Reagano vyriausybė per CIA ir per NSC (National Security Council) mėgino užmegzti kokius nors ryšius su provakarietiškai nusiteikusiais iraniečiais, tuo metu buvusiais Irano vyriausybės nariais.

Šiuos santykius suregzti R. Reaganas pavedė savo dviem patikėtiniams: buvusiam CIA direktoriui Casey ir dviem NSC vadovams: ligi atsistatydinimo 1985 m. gale marinų plk. McFarland ir po jo buvusiam NSC vadovui viceadmirolui John Poindexter. Šių dviejų direktorių artimiausias bendradarbis yra buvęs plk. ltn. Oliver North. Taigi šis marinų gausiai dekoruotas Vietnamo kare karys yra vadovavęs daugeliui slaptų operacijų, kurių dėka buvę išgelbėti keli amerikiečiai įkaitai iš žmogvagių rankų. Plk. ltn. O. North taip pat yra tarpininkavęs vedant slaptas derybas dėl ginklų pardavimo Iranui. Ir iš gauto pelno už Iranui parduotus ginklus jis yra organizavęs paramą Nikaraguos laisvės kovotojams. Jis tylėjo kaip žemė septynis mėnesius.

Pagaliau po ilgų derybų su Kongreso jungtiniu komitetu plk. ltn. O. North buvusi suteikta „dalinė nepakaltinamumo privilegija". Tarpe abiejų partnerių buvo susitarta, kad O. North suteiks savo viešą parodymą šiam k-tui, stebint visam pasauliui. Ir apie tokius dalykus, kurie eiliniam piliečiui ne tik nerūpi, bet ir nedera žinoti. Tai liečia NSC ir CIA slaptą veiklą, Šiose operacijose buvusios įveltos ir kitos valstybės, ypač šioje veikloje pasižymėjo Izraelis. Jo lėktuvai pervežę ginklų siuntas į Iraną. Iranas už šiuos ginklus žadėjęs paleisti jo kontrolėje laikomus amerikiečius įkaitus. Iš gauto pelno už Iranui parduotus ginklus buvę finansuojami Nikaraguos sukilėliai, laisvės kovotojai. Deja, dėl paslapties išlaikymo nebuvęs painformuotas JAV kongresas. Ir dėl šios „nuodėmės", ypač tik todėl, kad respublikonai 1986 m. pralaimėjo senato rinkimus, iškilo šis „skandalas". Ir taip prasidėjo „nešvarių baltinių plovimas pasaulinėje arenoje"..

Demokratas tardytojas

Vieši plk. ltn. Oliver North tardymai prasidėjo liepos 7 d. Kongreso pastate vadinamam „caucus room". Šio k-to I-sis demokratų daugumos parinktas tardytojas ar kaip jį angliškai, gal kiek pagražintai vadina, „House counsel" yra buvęs John Nields. Jeigu kam nors yra tekę susipažinti su KGB mokyklose ištreniruotais tardytojais, neklystant galima teigti, kad J. Nields man kaip tik priminė tokį atstumiantį tipą. Taip pat ir jo elgesys ir išvaizda man atkūrė atmintyje tardytoją iš už anapus „geležinės uždangos", bet ne iš kultūringos Amerikos.

Apie šį tardytoją ir jo pastangas suniekinti ir „sudirbti" plk. ltn. O. North nepartinis Toronto dienraštis „The Toronto Sun" liepos 8 d. viename iš vedamųjų „Probe finds true North", taip rašė: „Nėra jokios abejonės, kad M. Gorbačiovas su didžiu dėmesiu sekė vakarykštį (liepos 7) plk. ltn. O. North pasirodymą jungtiniam Kongreso komitetui. Tikėtina, kad marksistas-sandinistas Daniel Ortega, Managuoje bei El Commandante dr. Fidel Castro Havanoje taip pat nukreipė TV didžiąsias lėkštes į Washingtono senato „caucus room" patalpas.

Šie rinktiniai žiūrovai tikėjosi, kad, „reklamos" ištroškę JAV kongreso nariai, „sutrins į miltus" plk. ltn. O. North. Jie galbūt tikėjosi, kad jis, prispirtas prie sienos, verkdamas prisipažins, kad „paramos teikimas Nikaraguos laisvės kovotojams buvo jo gautas betarpiškai iš paties prezidento R. Reagano".

Deja taip neįvyko net po ilgų valandų įkyraus tardymo. Šiuo metu neatrodo, kad „tokia išpažintis" galėtų būti iš plk. ltn. O. North „išplėšta, ne tik ateinančią, bet po trijų ar keturių inkvizicijos dienų. Mat grupė politikierių tikėjosi paklupdysianti marinų pulkininką: tačiau jis buvo šaltas ir iškalbingas, pareikšdamas: „man teko ubagauti. Atsirado kiti kraštai ir asmenys, pasiryžę pagelbėti Nikaraguos laisvės kovotojams, kad demokratija atgytų Centro Amerikoje", aiškino demokratams plk. ltn. O. North.

Žiūrėdamas tiesiog į akis Kongreso nariams jis paklausė: „Kodėl šiame pasaulyje atsirado kiti kraštai panorėję padėti kovotojams prieš komunizmą, kai mes juos apleidome?"

Tas pats dienraštis „The Toronto Sun" liepos 9 d. rašė, kad „iš ABC-TV turėtų žmonių apklausinėjimų patirta, kad net 58% apklaustųjų tikėję, kad tardomasis plk. ltn. O. North jungtiniam komitetui sakęs teisybę", rašoma dienraštyje.

Mano nuomone šie vieši tardymai, reikalavimas išduoti paslaptis, stebint TV kameroms, didžiai pakenks JAV vyriausybės orumui visame pasaulyje. Po buvusio prezidento R. Nixono nulinčiavimo dabar demokratų demagogai deda didžiules pastangas suniekinti (po Roosevelto) populiariausią JAV prezidentą tik už tai, kad jis, neatsiklausęs kongreso, norėjo išlaisvinti įkaitus ir atstatyti tiltus į būsimą Iraną, kai jo nevaldys Ajatolos. Pralaimėti rudens senato rinkimai prezidentui pavirto vilkduobe...

Willi Brandt turėjo atsisakyti socialdemokratų partijos vado posto dėl palinkimo „glostyti" merginas ar moteris. Čia su graike Mathiopoulos.

Jei galite išgydyti — gydykite, jei negalite išgydyti, bent suraminkite, jei negalite suraminti — paguoskite.

A. Murri

LAISVĖS METAMS ARTĖJANT

1914-1918 metų akimirkos

Juozas Rudzevičius

13

Žmonių pagalvės mokesčiai

Juos vokiečiai įvedė 1915 m. pabaigoje ar kitų metų pradžioje, kai už pristatytas prievoles ūkininkai buvo gavę pirmąsias okupacines markes. Pagalvės mokesčius ne jie pirmieji Lietuvoje įvedė. Rusų caras, bausdamas už sukilimą, žmones apleido kazokais, pareikalavo daugiau rekrutų, baudžiauninkams padidino savaitinių lažo dienų skaičių. Ir lyg tų bausmių būtų buvę ne gana, dar ir iki sukilimo buvusį baudžiauninkų „dūmo" — kolonijos mokestį pakeitė „gyvų dūšių" mokesčiais. Nuo šio laiko baudžiauninkai mokesčius mokėjo už kiekvieną gyvą šeimynos asmenį.

Vokiečiai ne iš visų „gyvų dūšių" mokesčių pareikalavo. Dešimties markių pagalvėmis apdėjo tik 18-50 amžiaus vyrus ir moteris. Gal ir jie matę, kad iš karo nualintų, nusiaubtų žmonių daugiau išreikalauti negalės nė jie patys. Su laiku gyventojai daug nuoskaudų primiršo, tai ir pagalvių mokesčiai būtų telikę kaip vienas iš daugelio kitų priespaudos priemonių, jeigu jie būtų palikę ramybėje šunis.

Šunų pagalvės

Šunis pagalvės mokesčiais neapdėjo nė po sukilimo įsišėlinęs rusų caras, o vokiečiai ir iš nekaltų namų sargų mokesčių pareikalavo. Neužteko nė to. Niekindami žmones, jie ir šunis apdėjo tokiais pat mokesčiais kaip žmones, — po 10 markių už galvą. Kas galėjo tada pasakyti, ar vokiečiai šunis prie žmonių priskaitė ar žmones palaikė šunimis. To žmonės nemėgo, tai bent šunų pagalves „mokėjimu už galvą" vadino. Mokesčių nesumokėję šunes turėjo prapulti iš gyvųjų tarpo, o budelių pareigas turėjo įvykdyti šunų savininkai.

Kaip žmonės pasakoja, tai išgirdę Bartininkų krašto gero prigimimo šunes tik negalėję savo mielų šeimininkų prileisti prie tokių judošiškų veiksmų. Tai nuo tų dienų gerieji šunes palikę savo gimtuosius namus, bėgo į tolimas apylinkes, kad tragiška mirtimi negraudintų mielų savininkų, neužgautų jų vaikų, kurie juos mažučius baltam dubenėly pienu lakino, vadino gražiais vardais, ant rankų nešiojo... Tai ten, kur nors toli, prie didelio vieškelio kryžkelės savo gyvenimo istoriją ir paskutinę valią — testamentą rašė.

Ne visų garbingai iš gyvenimo išėjusių šunų raštai išliko iki šių dienų. Iš žinomų keturių variantų plačiausią pasakojimą prisiuntė Kanadoje gyvenantis Petras Botyrius. Jo ilgą tekstą teko sutrumpinti ir tuo atveju išlyginti kalbą. Ten įžangoje minima, kad šis tragiškas nutikimas vykęs zanavykų krašte, iš Vilniaus į Berlyną einančio vieškelio kryžkelėje. Ten savo gyvenimo istorijoje šunelis rašė: Aš vargšas šunelis Margis, nuo gimimo dienos per dešimt metų savo šeimininkui ištikimai tarnavau, jo sodybą ir jį patį saugojau ir dienomis ir naktimis. Algos nesiderėjau, o jos nė nereikėjo. Tinkamą pastogę, paklodą, gerą maistą gavau kasdien ir dar mielesnis geras žodis lydėjo visas mano tarnybos dienas. Sunkios dienos prasidėjo, kai visai be mano kaltės prasidėjo šis karas, o vokiečių kaizeris, pritrūkęs pinigų, ir iš manęs už mano galvą pareikalavo dešimties markių mokesčio. Šeimininkas turtingas nebuvo ir dar karo išvargintas, tai vos ne vos savo pagalvę užsimokėjo, o man pinigų niekas neskolino. Pagelbėti pažadėjo tik raiboji vištelė. Slaptoje vietoje ji jau buvo sudėjusi pora desėtkų kiaušinių, bet alkani vokiečiai, juos aptikę, visus išgėrė žalius.

Su jais išnykusiais kartu dingo ir šunelio paskutinė viltis. Tada čia, toli nuo gimtųjų namų, Margis jau ir testamentą surašė, paskirstė savo negausius turtus. Būdą su pataline pavedė geradarei vištelei, kiaušiniams dėti lovelį paskyrė mylimai šeimininkei paršeliams šerti. Kailį atidavė suvargusiam šeimininkui pasisiūti kailiniams. Pakaruoklio virvę dovanojo kaizeriui, kad šis turėtų kuo pasikarti, kai pralaimės karą.

Aušrai auštant, kai gyvoji gamta džiaugėsi nauju brėkštančiu gyvenimo rytu, Margis savo istoriją, testamentą pasirašė, įsikando juos į dantis ir ten, kryžkelėje, „po kelrodžio ranka" baigė šios žemės kelionę.

Kitame variante pasakojama, kai geri Bartininkų krašto šunes išgirdę apie Šunskus, atseit šunų karalystės miestą, palikę savo turtus, vien gyvomis galvomis nešini, skubėjo į netolimus, vos už poros desėtkų kilometrų įsikūriusius garsiuosius Šunskus. Dar nė nepasiekę miestelio, sutiko iš ten atbėgantį paskutinį išlikusį gyvą šunelį. Kai šis visą teisybę pasakė, kad Šunskai jau tėra žuvusių šunų kapinynas, tada atvykusieji šunes be vilties po vieną, po du lėtai keliais, vieškeliais ėjo. Ten, kur bebuvo, kryžkeles beradę, gyvenimo istorijas, testamentus surašė. Juos įsikando į dantis ir drąsiai, kaip tinka geriems sodybų sargams, nesudrebėję baigė savo gyvenimo dienas, kai už Liubavo kalnų jau aušo jaunutis saulėtas rytas.

(Bus daugiau)

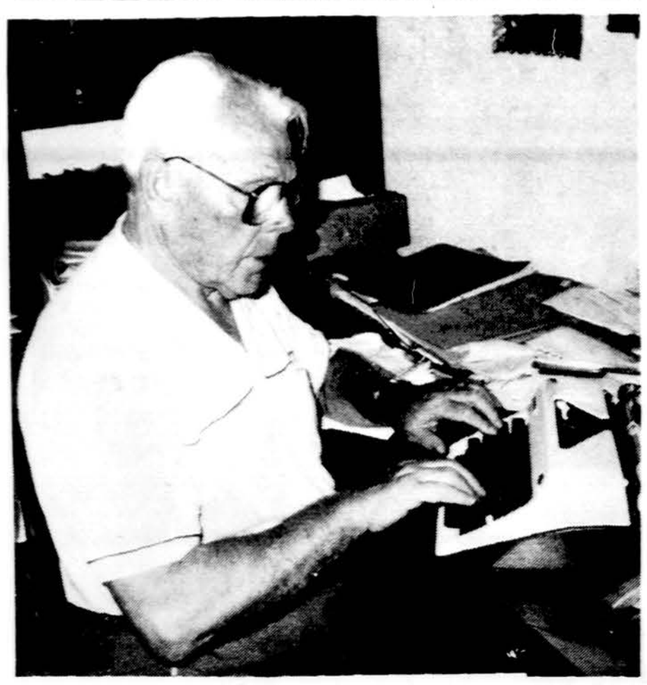

Jurgis Janušaitis savo darbo kambaryje.

DEIMANTINĖ J. JANUŠAIČIO SUKAKTIS

ANDRIUS MIRONAS

Turbūt viso pasaulio lietuviai pažįsta žurnalistą Jurgį Janušaitį iš išvaizdos ar iš jo rašinių kuone visoje lietuvių spaudoje. Jo straipsniai, reportažai ar įvykių aprašymai pasirodo ne tik Amerikos, bet Kanados ir Australijos lietuvių periodikoje. Jo kondensuoti, atmiešti giliu aprašomojo įvykio, gvildenamos problemos ar asmens pažinimu ir atitinkamu įsijautimu rašiniai visų labai mielai skaitomi.

Šiais metais šiam visų mėgiamam laikraštininkui sukanka deimantinio amžiaus sukaktis. Išvydęs pasaulį mažažemio ūkininko šeimoje prieš 75 metus rugpjūčio 4 d. Džiugonių kaime, Šeduvos valsčiuje, Panevėžio apskrityje iš Povilo ir Ievos Janušaičių 6 vaikų šeimos, Jurgis buvo septintasis kūdikis iš 8 vaikų (3 seserų ir 4 brolių). Penkerių metų Jurgis neteko tėvo, o po metų mirė ir motina. Vyriausias šeimoje brolis Jonas pasiėmė Jurgį pas save į Kaišiadorius, kur jis ėjo pašto viršininko pareigas. Jurgis baigė Kaišiadorių vidurinę mokyklą 1929 m. ir pasiryžo eiti brolio paštininko pėdomis. Vaikystėje daug vargo pakėlęs našlaitis kietai siekė padėties gyvenime.

Kaune 1930 m. Jurgis baigė paštininkų kursus pirmuoju, todėl buvo paliktas tarnybai Kauno pašte. Vakarais tęsė trokštamą mokslą, lankydamas suaugusiųjų gimnaziją, iš tarnybos vos spėdamas į pamokas. Baigęs gimnaziją 1934 m. turėjo atlikti karinę prievolę ryšių batalione. Vėliau buvo perkeltas į Šilutės paštą. Čia įstojo į Šaulių sąjungą ir ėjo būrio švietimo vadovo pareigas. Jam teko ruošti ir režisuoti vaidinimus, o kai kuriuos jis ir parašydavo.

Valkininkams 1939 m. rudenį grįžus Lietuvai, Jurgis buvo paskirtas ten pašto viršininku. Istorinis miestas po žiaurios lenkų okupacijos buvo labai sumenkęs ir apleistas. Valkininkuose susipažino su Veronika Meškėnaite 1940 m. ir priėmė ją pašto tarnybon, o vėliau (1943 m. gruodžio 26 d.) juodu sumainė žiedus Vidiškių miestelio bažnyčioje, Vilniaus krašte. Netrukus Jurgis iš Valkininkų buvo perkeltas į Pašto valdybą Kaune.

Tačiau kitais metais teko dangintis iš tėvynės ir ieškoti prieglaudos Vokietijoje. Kuone visą pabėgimo laiką tikėdamasis greit sugrįžti vėl į laisvą tėvynę, Jurgis išgyveno Hanau stovykloje. Čia jis suorganizavo ir įsteigė pagal Vokietijos įstatymus veikusį paštą, aptarnaujantį 4500 Hanau lietuvių stovyklos gyventojų ir platino tūkstančiais egzempliorių lietuviškų knygų ir laikraščių.

Karo dievaičiui Marsui kitaip sutvarkius naująją Europą, Janušaičių šeima, jau su pirmagime dukrele, 1949 m. balandžio 27 d. pasiekė Ameriką ir apsigyveno Chicagoje. (Šių eilučių autoriui taip pat teko tuo pačiu „General Hershey" laivu atkeliauti). Pradžioje Jurgiui teko dirbti valytoju dangoraižiuose, įvairiuose fabrikuose bei geležinkelyje. Svainio Kazimiero ir sesers Pranutės Ivanauskų dėka Dievo Apvaizdos parapijoje įsigijo mažą maisto krautuvėlę. Nepaprastu pasisekimu vertėsi tokia prekyba apie trejus metus, o vėliau persikėlė į Marquette Parko apylinkę, kur nusipirko jau didesnę krautuvę. Po kurio laiko pasikvietė talkon Jurgį Mažeiką, pasistatė erdvesnes patalpas ir tą didesnę maisto ir gėrimų krautuvę pavadino „Parama". Abu Jurgiai šią verslovę vedė 28 metus. Lietuviai labai pamėgo tokią patogią didžiausioje lietuviškoje apylinkėje krautuvę, kur visko galėjo įsigyti, dargi su savininkų šypsena.

Išeidamas pensijon Janušaitis 1984 m. savo dalį pardavė J. Mažeikai ir galutinai persikėlė gyventi į Daytona Beach, Floridoje, sritį, kur iš anksto buvo įsigijęs gerą ir patogų namą. Tuo tarpu ir abi jaunesnės dukterys užaugo, išsimokslino ir susirado vyrus, todėl Janušaičiai nutarė pailsėti šiltoje Floridoje.

Dar piemenukas būdamas, Jurgis nė nesvajojo kada nors atsirasti Amerikoje ir dirbti pozityvų lietuvybei spaudos darbą. Į lietuvišką spaudą pradėjo rašinėti nuo 1927 metų. Taigi, švęsdamas savo deimantinę amžiaus sukaktį, gali pasididžiuoti jau 60 metų spaudos darbo sukaktimi. Nepriklausomoje Lietuvoje rašė „Vakarams", „Lietuvai", „Lietuvos aidui", „Jaunajai kartai", „Kariui" ir „Pašto pasauliui". Vokietijoje — „Mūsų keliui", „Žiburiams", „Minčiai", „Tėviškės garsui".

Bene našiausią spaudos darbo vagą Jurgis Janušaitis išvarė Chicagoje, sėkmingai versdamasis prekyba ir kartu rašydamas laikraščiams reportažus, straipsnius „Drauge", „Dirvoj", „Tėviškės žiburiuose", „Laisvojoje Lietuvoje" ir „Naujienose". Vienai dukteriai ištekėjus už Australijos lietuvio, rašė ir tėberašo Sydney mieste leidžiamam „Mūsų pastogės" laikraščiui.

Visuomeninėje veikloje Jurgis reiškėsi nuoširdžia talka Balfui, Lietuvių Bendruomenei ir daugeliui kitų organizacijų. Visą laiką priklausė Lietuvių Žurnalistų sąjungai, dvi kadencijas išbuvo centro valdyboje nariu, o 1981-84 metais išrinktas šios sąjungos c. v-bos pirmininku. Janušaičio iniciatyva buvo pradėta organizuoti „Spaudos balius" ir iš jų pelno telkiamos lėšos jauniems laikraštininkams auklėti ir ugdyti per įsteigtąjį Daužvardžio fondą. Šis fondas jau išugdė gabius ir žymius mūsų jaunosios kartos spaudos ir visuomenės veikėjus. Už nuopelnus Janušaitis buvo apdovanotas Lietuvių fondo, Lietuvių Bendruomenės ir Amerikos Lietuvių Tarybos garbės žymenimis. Jau Daytonoje pastoviai gyvendamas išrenkamas į L. Žurnalistų s-gos garbės teismą ir iki šiol eina jo pirmininko pareigas. Priklauso Daytona Beach Lietuvių klubui ir Liet. Tautinės sąjungos Daytona Beach skyriui. Paskutiniame šio skyriaus susirinkime įėjo į valdybą vicepirmininku.

Jurgis Janušaitis niekad neatsisako padirbėti visuomenės labui. Kaip tikras laikraštininkas, jis visuo domisi, o apylinkės lietuvių labai mėgiamas ir visada kviečiamas į pobūvius, išleistuves, įkurtuves ar vardines, neatsisako tarti jautrų žodį, pagerbdamas dienos didvyrius. Būdamas jautrios sielos ir krikščioniškos dvasios, jis myli visus brolius ir seses lietuvius, nuoširdžiai pasikalba, o dažnai įdomiai aprašo vietos įvykį, koncertą, minėjimą ar ir privačias šeimų šventes. Drąsiai ir garsiai reikšdamas savo mintis, pasisveikindamas nepamiršta pagerbti vyrus, kiek padailindamas „tautos vado", „mielo kultūrininko" epitetais, o moteris visada apkabina ir pabučiuoja. Savo šviesia nuotaika, aktyviu draugiškumu ir judrumu jis užkariavo visų daytoniečių simpatijas. O šią Floridos sritį labai pamilo ir nuolat kartoja, jog niekur taip gerai nesijaučia, kaip Atlanto pakrantėje.

Garbingos Jurgio Janušaičio sukakties proga rugpjūčio 4 dieną, antradienį, gausus būrys daytoniečių Ormond Beach, Deltonos, Palm Coast ir tolimesnių ar artimesnių apylinkių draugų susirinks mielam kolegai, garbingam ir geram žmogui bei patriotui lietuviui pareikšti savo pagarbą, palinkėti dar daug prasmingų, našių ir sveikų metų. Jo gyvenimo palydovei Veronikai, kelis kartus per metus vaišinančiai įvairiomis progomis gausius svečių antplūdžius, linkime nepavargti, o šį kartą pailsėti ir atsipūsti, nes, kaip teko sužinoti, ši deimantinė Jurgio sukaktis bus atšvęsta lietuvių mėgiamame Julian restorane. Ten tai grius sienos giedant jam „Valio" ir „Ilgiausių metų".

Washingtone, D.C., Lietuvos krikščionybės sukakties minėjime eisena į bažnyčią.

Nuotr. Ilonos Laucienės

Muz. Jonas Žukas prie vargonų.

ĮSPŪDŽIAI IŠ JONO ŽUKO VARGONŲ KONCERTO WASHINGTONE

Lietuvos krikšto 600 metų minėjimą Washingtone įspūdingai, įvairiai suruošė specialus komitetas, pirmininkaujant Jonui Vaitkui. Trijų dienų, birželio 26-29, programai apžvelgti buvo paruošti gražūs leidinukai lietuvių ir anglų kalbomis.

Minėjimo iškilmės pradėtos birželio 26 dieną 7:30 valandą vakaro didžiausioje Amerikos bažnyčioje — Marijos Nekalto Prasidėjimo Washingtone Jono Žuko vargonų koncertu.

Tą vakarą Washingtone siautė vėjo ir lietaus audra. Anksti sutemo. Tačiau vis tiek kad ir per kai kurias vandeniu apsemtas gatves į vargonų koncertą susirinko nemažas vietinių lietuvių būrys. Silpnai apšviesta bažnyčia sudarė ypatingą susikaupimo ir rimties nuotaiką. Kiekvienas čia atėjęs lietuvis stengiasi aplankyti 1966 metais lietuvių aukomis įrengtą gražią Šiluvos Marijos koplyčią, pasimelsti, nusilenkti, skulptoriaus Kašubos suprojektuotai stebuklingajai Dievo Motinai, pasipuošusiai lietuvės moters drabužiais su kūdikėliu rankose. Ją gaubia aukso mozaikomis išlenktos lubos, pereinant į vaivorykštės spalvas. Koplyčios sienose dailininko Jonyno suprojektuotos spalvotos mozaikos vaizduoja lietuvių tautos kovą už laisvę ir tikėjimą, kuriose dominuoja dievdirbių stiliaus Rūpintojėlis, šventas Kazimieras, vargo mokykla, Lietuvos pilys, bažnyčios, Sibiro vergų stovykla, kur požeminėje šachtoje laikomos Mišios. Koplyčios lubose dailininko Elskaus suprojektuotos Vilniaus Aušros Vartų, Pažaislio, Trakų ir Žemaičių Kalvarijos Madonos. Išrašyti sienose atskiri sakiniai, emblemos byloja taip pat apie Lietuvos praeitį, tautos ir žmonių kančias. Graudu, bet širdžiai visuomet miela didžiulėje šventovėje aplankyti mažąją Šiluvos Marijos koplyčią.

Čia atvykusieji su nekantrumu laukė vargonų koncerto. Programoje įrašyta, kad vargonų muzikos virtuozas Jonas Žukas atliks žymių pasaulio kompozitorių šitokius kūrinius: Toccata and Fugue in D minor... Johann Sebastian Bach, Choral: Improvisation on „In Dulci Jubilo"... Sigfrid Karg-Elert, Sonata in G, Op 28 Andante and Presto... Sir Edward Elgar, Grande Piece Symphonique, Op... Cesar Franck, Andante-Allegro-Andante, Choral: Improvisation sur e „Victimae Paschali"... Charles Arnold Tournemire, Carillon de Westminster Pieces de Fantaisie, Op. 54, ... Louis Vierne.

Priėjus kiek arčiau prie pagrindinio, taip pat labai didelio, altoriaus, pamatai, atsisukęs atgal, gale bažnyčios, aukštai tolumoje didžiulių ir mažesnių vargonų vamzdžių-kolonų apsuptas, sėdi ryškiai apšviestas žmogus — tai Jonas Žukas. Jis iš tolo atrodė toks mažas, miniatiūriškas, tas stambus lietuvis, palyginus su milžiniškais vargonų vamzdžiais ir jį supančia erdve, beveik tamsioje bažnyčioje. Tartum pasakiškas vaizdas.

Kaip nuostabiai to lietuvio pirštais paliesti vargonų klavišai suūžė, sugaudė. Garsas kilo, sklido vis labiau užpildydamas tos didžiosios bažnyčios erdvę. Melodijos, nuotaika keitėsi, tai nepaprastai galingai sugaudė garsas, virpindamas erdvę, tai pereinant į duslų, tylų glamonėjantį ošimą, dejonę, tai vėl neramiai, lyg iš toli atsklidusių varpų garsais suaidint.

Pagaliau baigta. Viskas nutilo — jėga, malda, dejonės. Garsų ošimas, aidėdamas dingo nuo aukštų bažnyčios skliautų ir esančių pasieniuose įrengtų koplyčių. Pasigirdo plojimas susikaupusių koncerto klausytojų, tylioje tamsokoje bažnyčioje.

Būtų džiugu, kad Jono Žuko vargonų muzikos koncertą kada išgirstume atliekantį lietuvių kompozitorių kūrinius. Kaip nuostabiai tie vargonai, jam grojant, perduotų mūsų raudų, giesmių variacijas. Tuo tarpu linkime virtuozui sveikatos ir sėkmės.

Gražina Krivickienė

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED

IEŠKOMA KARTU GYVENTI KOMPANIJONĖ
Vyresnio amžiaus kalbanti liet. ir angliškai. Kreiptis penkt. tarp 10 v.r. — 12 v. arba skambinti dėl susitarimo.
6328 S. Sacramento Ave.
758-2048

Dantų gydytojui reikalinga **ASISTENTĖ** pilną laiką. Universiteto laipsnis pageidaujamas — mašinėlės rašymas naudingas. Gera pozicija **Westchester priemiestyje** sąžiningai, norinčiai išmokti ir pasilikti profesijoje. Skambinti
DR. G. NAGUIB
344-1717

Now hiring for **COUNTER** help.
Call before 11 a.m. or after 2 p.m.
MORRY'S DELLI
493-2808

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

V.T. ELECTRIC CO.
Licensed, Insured — Bonded
436-6937
Elektros ir namų apšildymo sistemų pataisymai.
Vytautas Taras

COME SHARE OUR BLUES!
FORD'S U-PICK OR READY PICK BLUEBERRIES
3 miles South of LaPorte off rte. 35 on County Rd. 300 S. & 150 E.
Hours 8 am to 7 pm, 7 days a week
For larger orders
Phone: **219-393-3265**

everyone's invited to:
WORLD'S LARGEST GARAGE SALE
to be held inside
Evanston's Municipal Garage,
Sherman near Church
July 24, 25 & 26, 1987
Friday 11 a.m. - 9 p.m.
Saturday 11 a.m. - 6 p.m.
Sunday 11 a.m. - 6 p.m.
and Evanston Merchants' Sidewalk Sale beginning Thursday, July 23 through July 26
For information:
Call the Evanston Chamber of Commerce: 328-1500

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
INCOME TAX — INSURANCE
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SĄŽININGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBIŲ.
Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų ieškomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užeit pas
BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

OAK LAWNE, St. Linus parap. sav. parduoda 2 mieg. mūrinį namą: ištisas sklepas, formalus valgomasis, židinys, centrinis vėsintuvas, namų apyv. daiktai. Labai švarus — virš $90-ties.
423-6210

RE/MAX REALTORS — ***GREIT PARDUODA***
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

POPULAR LITHUANIAN RECIPES
Nauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo" spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu **$6.50**
Illinois gyventojai moka **$6.94**
Užsakymus siųsti;

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

JURGIS GLIAUDA

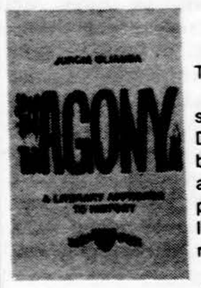

The AGONY. A literary approch to history. Translated from Lithuanian by Jonas Zdanys.

Ši knyga išleista 1985 su parama Lietuvos Šaulių sąjungos, kuriai vadovauja Karolis Milkovaitis. Didelio formato, 288 psl. Tai gera ir vertinga dovana bet kokiomis progomis, nes joje laikrodžio tikslumu aprašomas mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės praradimas. Kaina su persiuntimu **13.50 dol.** (Illinois gyventojai dar prideda 96 ct. valstijos mokesčio).

Užsakymus siųsti:

Draugas, 4545 W. 63rd St.,

LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS ŽODYNAS
Vilius Pėteraitis

Šis žodynas, apimantis daugiau kaip 30,000 žodžių, parinktų iš įvairių sričių ir kasdieninės kalbos, pritaikytas lietuviui. Išleido Lietuviškos Knygos klubas 1985, IV-ji laida. Kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu in USA **$18.90.**
Illinois gyventojai moka **$20.25.**
Kaina su persiuntimu į Kanadą ir į užsienį **$19.70.**
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629

A. A. MUZ. STASIO ŠIMKAUS CHORE 1914 METAIS

Buvusio choristo atsiminimai

PRANAS NENORTA

Daug kam, o ypač dainos bei muzikos mėgėjams, miela girdėti, kad dabar viešumoj plačiau prisimenamas vienas iš žymiųjų Lietuvos muzikos meno atstovų kompozitorius ir dirigentas a.a. prof. Stasys Šimkus, šiemet sausio 10 d. sukakus nuo jo gimimo lygiai šimtui metų. Sukaktuvininkas gimė 1887 m. sausio 10 d. Seredžiaus apylinkėje, mirė Kaune palyginti dar nesenas — 1943 m. spalio 15 d., užbaigdamas įvairų ir labai kūrybingą gyvenimą.

Turėjau laimės jį kaip dirigentą iš arčiau šiek tiek pažinti, patekęs į jo telkiamą chorą Kaune 1914 metais, kada mūsų kraštą žiauriai tebevaržė šimtmetinis caro imperializmas. Tačiau anuomet, kiek prisimenu, ne tik susipratę tautiečiai, bet ir visa liaudis labai abejingai, santūriai ir kartais su pajuoka laikėsi prieš kvailas maskolių užmačias. Neatsimenu, kad daug kas būtų pataikavęs už „gardaus valgio šaukštą" iš Petrogrado atsiųstiesiems biurokratams „načalninkams", virsdamas prisiplakėliu, padlaižiu ar pagaliau net šnipu. Nuo amžių gimtajame krašte gyvenusių mūsų protėvių laisvės lūkestis niekad neužgeso ir netrukus išsipildė, Lietuvai atstačius savo nepriklausomą valstybę.

1914 m. pavasaris ir vasara tada caro pavergtoje Lietuvoje pasitaikė ypatingai gražūs, lyg tai savotiškas dangaus įspėjimas apie besiartinančią karo audrą, kuri mielai Lietuvai atpūtė visų mūsų su pasiilgimu jau seniai lauktąją laisvę. Ir tais metais, kaip ir ankstyvesniais, iš Petrapilio į Kauną vasaros atostogų sugrįžo St. Šimkus. Pasiskelbė ruošiąs Kaune koncertą ir kvietė choristus į savo telkiamą chorą. Vyrų choristų jam niekad netrūkdavo. Išgirdus apie St. Šimkaus ruošiamą koncertą ir organizuojamą chorą, iš aplinkinių Kauno parapijų suvažiuodavo vargonininkų ir pradinių mokyklų mokytojų. Tai buvo daugiausia tinkami choristai, su kuriais chorvedys teturėjo maža darbo. Jeigu dar kiek trūkdavo, tai paimdavo iš eilinių choristų, tik jau nedaug — vieną kitą. Dėl to būdavo nemaža garbė vyrams tais laikais patekti į St. Šimkaus chorą.

Kitas klausimas būdavo su moterimis, kurių jam kartais pritrūkdavo. Čia jam padėdavo nuolatos tuomet Kaune gyvuojąs zitiečių choras. Ir dabar jis kreipėsi į zitiečių choro moteris, prašydamas patalkininkauti. Kaip anksčiau, taip ir šį kartą moterys sutiko tik su sąlyga, kad būtų priimtas visas choras, neišskiriant nė vyrų. Šimkus sutiko su šia sąlyga ir mus visus priėmė į savo chorą. Tuometinis zitiečių chorvedys K. Kurauskas irgi talkino Šimkaus chorui kaip choristas. Turėjo jis nestiprų, bet labai švelnų tenoro balsą. Po koncerto Šimkus jam išsitaręs, jog ateityje, jeigu jam teks Kaune ruošti koncertą, tai visada kviesiąs talkon visą zitiečių chorą. Per repeticijas jis įsitikino, jog zitiečių choro vyrai nė kiek neblogesni už vargonininkus choristus, o savo drausmingumu — net geresni. Chorą mokydavo tada „Dainos" draugijos nuomojamose patalpose Didž. Vilniaus ir Turgaus (nepriklaus. laikais — Vilniaus ir Lukšio) gatvių kampe, antrame aukšte. Tų patalpų langai stovėjo tiesiai prieš pat tuomet vadinamąjį „Nikolaevskij prospekt" — Laisvės alėją.

Buvo graži birželio mėn. šeštadienio pavakarė. Prie atvirų langų vyko generalinė repeticija. Vieną po kitos traukėme išmoktąsias dainas: „Per girią, girelę", „Ant tėvelio dvaro", „Oj kas sodai do sodeliai", „Ko liūdi, sesele", „Bijūnėlis žalias", „Vienas žodis ne šneka", „Tekėjo saulelė pro debesėlį", „Kas subatos vakarėlį", „Saulutė nusileido", „Oželis", „Lietuviais esame mes gimę', „Eisim broleliai namo" ir kt. Dainų garsai sklido pro langus į pagrindinę Kauno gatvę, kur vaikščiojo daugybė žmonių. Sužavėti gražių dainų, praeiviai stabtelėdavo pasiklausyti. Tokiu būdu susitelkianti gatvių sankryžoje minia ėmė trukdyti judėjimą, o ypač tuomet Kaune vaikščiojusį arklinį tramvajų. Policininkas, tada vadinamas „stražniku", nebeįstengdamas išskirstyti minios, atėjo į salę ir paprašė užsidaryti langus. Šimkui paklausus, kam tai reikalinga, stražninkas aiškino, jog priešais langą susibūrusi minia trukdanti judėjimą.

— Langus atsidaryti nėra draudžiama. Gatvėje tvarkyti judėjimą yra policijos reikalas, — atsakė Šimkus ir paprašė stražninką nešdintis iš salės. Kažkas smarkiai sušvilpė, o vienas iš choristų, tuomet buvo pradžios mokyklos mokytojas J. Kundrotas, atidarė plačiai duris ir policininkui davė suprasti, kad tuoj išnyktų iš akių. Kelioms minutėms praėjus, atsirado pats „načelnik učastka" — nuovados viršininkas ir pakartojo tą pat: uždaryti langus ir netrukdyti gatvėje judėjimo.

— Ne mes ką nors trukdome, bet priešingai — jūs mus trukdote. Rytoj koncertas ir kaip tik dabar generalinė repeticija, tad prašau mūsų netrukdyti, — atsakė Šimkus.

Načalninkas nusikeikdamas ir grasindamas išėjo iš salės. Mes choristai dėl šio įvykio buvome susirūpinę, nes už caro pareigūno įsakymo nevykdymą galėjo atšaukti koncertui leidimą. Tik vėliau paaiškėjo, jog mes tą nuotykį labiau pergyvenome, negu pats Šimkus. Matai, jo būta artimoje pažintyje su tuometiniu Kauno gubernatoriumi ir mažųjų caro patikėtinių jis nelabai bijojo. Koncertui leidimą jis gaudavo per kelias dienas, tuo tarpu kitiems tekdavo išlaukti vieną ar du mėnesius.

Rytojaus dieną, sekmadienio vakare, traukėme į miesto sodą koncertui, kuris čia turėjo įvykti atviroje estradoje. Klausytojų tiek daug suplaukė, jog pritrūko sėdimųjų vietų. Tarpe publikos galėjai matyti kelis aukštus su puošniomis uniformomis storulius caro priespaudos patikėtinius: Kauno gubernatorių, Kauno tvirtovės komendantą gen. Grigarjevą, kariuomenės maisto sandėlių viršininką pulk. Markovą, Aleksoto ir kitų apylinkinių valsčių zemskių užmiesčio policijos virš., štabo rotmistrą Panamapevą. Jų buvo, žinoma, ir daugiau, bet kur čia paprastas žmogus jų pavardes — pareigas besuvaikysi. Mat, St. Šimkus tais laikais garsėjo kaip asmenybė ne tiktai lietuvių tarpe, bet ir plačiau kitataučiuose, dėlto į jo rengiamus koncertus mielai apsilankydavo rusų, lenkų ir net žydų.

Dar studentaudamas, kaip žmonės kalbėdavo, jis jau ryškėjo ne tik kaip geras chorvedys, bet ir kaip kūrėjas-kompozitorius, nes dauguma dainų būdavo jo paties harmonizuotos.

Susirinkę į užkulisį mes choristai pamatėme prie sienos kelias dėžes geriausios rūšies pilzeno alaus ir dvi nemažas pintines nevirtų kiaušinių. Kad balsas išliktų grynas, anais laikais kaimo giedoriai panaudodavo imbierą, prieš giedodami jo pagrauždavo arba įsidėję į burną mažą gabalėlį po liežuviu kiek palaikydavo. Šimkus gal bus sugalvojęs kitokį būdą savo choristų gerklėms praplauti: pilzenu ir žaliais kiaušiniais. Jam pasiūlius choristai bematant viską sudorojo.

Po antrojo skambučio išėjome į sceną, sulipome į naujai paruoštas pakopas ir laukėme koncerto pradžios. Iš Žaliakalnio atvyko rusų raitelių pulko orkestras ir susėdo apačioje prieš pat sceną. Suskambėjo trečiasis skambutis, pakilo uždanga ir, publikai smarkiai plojant, į sceną įžengė St. Šimkus. Paduoda pirmosios dainos toną. Paskui — tyla. Dirigentas pakelia į viršų rankas, choristai susikaupia ir pagal rankų mostelėjimą pradėjo. „Per girią girelę". Vos tik choras pragydo šiuos žodžius, staiga lūžo pakopos, nutrūko daina ir dalis choristų išvirto iš kojų scenoje. Dirigentas kiek sumišęs paprašė nuleisti uždangą. Pakopos iš scenos tuojau pašalintos, choras iš naujo susirikiavo ir koncertas sėkmingai vyko toliau. Kiekvieną padainuotą dainą klausytojai palydėdavo gausiais plojimais, o kelias iš jų gavome net pakartoti. „Lietuviais esame mes gimę" dainavome kariškam orkestrui pritariant. Šiuo giedojimu publika tiek žavėjosi, jog dar nebaigus dainuoti pasipylė gausūs plojimai, o pabaigoje iš visų kampų šauksmas bis, bravo, bis bravo. Ir pakartojus šį antrąjį Lietuvos himną dar ilgai,ilgai nesiliovė plojimai. Tokia gera buvo nuotaika.

Po koncerto Šimkus įspėjo choristus ateinantį ketvirtadienį susirinkti į „Dainos" draugijos patalpas repeticijai, per kurią numatyta pasiruošti išvykai į Vilnių, kur šeštadienį vakare rengiamas koncertas.

(Bus daugiau)

Nėra didesnio paminklo didvyriams, kaip vykdymas jų idealo.

P. Viščinis

Kas dirba savo kraštui, tie lieka nemarūs jos istorijos puslapiuose.

Angelė Nelsienė

Brangiam ir mylimam vyrui, tėveliui ir seneliui

A.†A.
VLADUI CIVINSKUI

mirus, jo žmoną URŠULĘ, sūnų HENRIKĄ, dukras KRISTINĄ ir BEATRIČĘ, jų šeimas bei kitus artimuosius giliai ir nuoširdžiai užjaučiu.

Leonas Barmus

PADĖKA
A.†A.
PIJUS VENCLOVA

Mūsų mylimas vyras, tėvas, senelis ir uošvis po ilgos sunkios ligos amžinybėn išėjo 1987 metų gegužės 28 dieną. Palaidotas Tautinėse kapinėse birželio 1 dieną.

Gilaus sielvarto prislėgti dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems, mūsų mylimo Pijaus ligos metu ji lankiusiems, mus guodusiems. Dėkojame dr. Algirdui Maciūnui ir dr. Wm. Hamby už ilgą rūpestingą gydymą. Nuoširdžiai dėkojame mus užjautusiems gilaus liūdesio dienomis, taip pat velionį lankiusiems koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjusiems į kapus., Dėkojame V. D. Šaulių rinktinės pirm. V. Išganaičiui ir visiems šauliams-lėms stovėjusiems garbės sargyboje, dalyvavusiems laidotuvėse.

Dėkojame už gausias gėles, aukas Lietuvos Dukterų draugijai šv. Mišioms ir Tautos fondui. Dėkojame už mums pareikštas užuojautas žodžiu, laiškais ir spaudoje.

Nuoširdi padėka kan. Zakarauskui už maldas koplyčioje, gedulingas pamaldas bažnyčioje ir palydėjimą į kapus. Taip pat dėkojame laidotuvių direkt. D. Petkui ir L. Gasiūnui už rūpestingą laidotuvių tvarkymą.

Nuliūdę žmona ir duktė su šeima.

A.†A.
Dr. ZIGMUI SMILGAI

mirus, brolį kun. dr. ZENONĄ SMILGĄ, mielą mūsų L. Bendruomenės narį, velionio žmoną JULIJĄ, dukras MARIJĄ, RAMONĄ ir sūnų JULIŲ su šeima nuoširdžiai užjaučiame.

New London'o Connecticut
Lietuvių Bendruomenės apylinkės nariai

A.†A.
VLADUI CIVINSKUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai URŠULEI, dukterims BEATRIČEI, KRISTINAI ir sūnui HENRIKUI su šeimomis.

Petras ir Ona Jonikai
Vanda Daugirdaitė-Sruogienė
Dalia Sruogaitė-Bylienė
Liudvikas ir Laima Šmulkščiai

A.†A.
VLADUI CIVINSKUI

mirus, liūdinčiai ŠEIMAI reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Julija ir Antanas Janoniai
Dana ir Romas Karužai
Monika ir Gytis Krikščiūnai

A.†A.
VLADUI CIVINSKUI

netikėtai mirus, liūdinčią žmoną URŠULĘ ir dukras BEATRIČĘ su vyru RAIMUNDU ir dukrelę ARISTĄ, KRISTINĄ ir HENRIKĄ su šeimomis giliai užjaučia ir kartu liūdi

Marijus ir Regina, Lydija,
Lina ir Loretta Viržintai

A.†A.
VLADUI CIVINSKUI

mirus, jo žmonai URŠULEI, dukroms, sūnui ir jų šeimų nariams nuoširdžią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Regina ir Jurgis Volodkai

Liūdime mūsų mielai narei

A.†A.
GENEI LESKAUSKIENEI

mirus. Užjaučiame velionės liūdinčius vaikus: VALENTINĄ ir RAIMONDĄ su šeimomis ir kitus velionės artimuosius.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A.
Antanina Konstantinavičienė

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1987 m. liepos 19 d., 7:50 val. ryte sulaukus 83 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Ariogalos mieste. Amerikoje išgyveno 38 m.

Velionė buvo a.a. Vlado žmona.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Juozas, marti Stefanija Vokietijoje ir kiti giminės, draugai bei pažįstami Amerikoje ir Lietuvoje.

Kūnas buvo pašarvotas pirmadienį nuo 5 iki 9 v.v. ir antradienį nuo 2 iki 9 v.v. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 22 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapjos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdęs **sūnus.**

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mūsų Mielajai

A.†A.
IRENAI BERNOTAVIČIENEI

staiga ir netikėtai baigus žemiškąją kelionę ir išėjus į amžinuosius tėviškės namus, skausme ir liūdesyje likusius vyrą PETRĄ, sūnus MARIŲ ir ANDRIŲ nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės šios didžiosios nelaimės skausmu.

Ona ir Stasys Daržinskai
Kazimiera Jankauskaitė
Veronika ir Jurgis Janušaičiai
Zosė Purienė
Rasa ir Benediktas Skvirbliai
Marytė ir Stasys Šarauskai

Daytona Beach, Fla.

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

VASAITIS—BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Prof. dr. Antanas Klimas iš Rochesterio, N.Y., dr. Violeta Kelertienė, lituanistikos dėstytoja Chicagoje, ir dr. Vytautas Kavolis iš Dickinson College, Pennsylvania, jau yra atvykę ir turės paskaitas lituanistikos seminare Lemonte, Ill. Studentų iki šiol, kiek žinoma, yra prisirašę 18.

x Nijolė Gaurilienė po operacijos pamažu sveiksta ligoninėje. Tikisi greitu laiku grįžt namo. Jos aplankyti atvyko duktė su vyru, kurie dabar gyvena Vokietijoje.

x Lituanistinis seminaras šiemet yra nuo liepos 18 iki rugpjūčio 1 d. Mount Assisi Academy, Lemonte, Ill. Šeštadienį, liepos 18 d., prasidėjo šv. Mišiomis ir seminaro atidarymu bei susipažinimu iš visur suvažiavusių studentų ir profesorių, kurie dėstys lietuvių kalbą, istoriją ir kitus dalykus. Ateinantį sekmadienį, liepos 26 d., bus išvyka į gamtą ir susipažinimas su Chicagos apylinkėmis.

x Balfo gegužinė bus rugpjūčio 23 d. Jaunimo centro patalpose. Bus pietūs, kava su užkanda, skanumynai, tortai, laimėjimai. Gražus paveikslas ir kiti geri daiktai, kurių bus net trys tūkstančiai. Ateikite, pasižiūrėsite, sutiksite draugų, pasisvečiuosite.

x Pataisymas. Lietuvos Dukterų draugijos „Draugo" liepos 17 d. laidoje užuojautoje a.a. **Vladui Civinskui** mirus, vietoj bebūna turėjo būti **tebūna.** Už klaidą atsiprašome.

x Dr. Francis Mažeika, Chicago, Ill., Joseph Sinkus, Sterling Hts., Mich., Bruno Lepar, (Mrs.), Nokomis, Fla., Jonas Strazdas, Sunny Hills, Fla., Feliksas Putrius, Palos Hts., Ill., Z. Sipavičius, Gulfport, Fla., Ramutis Račiūnas, Miramak, Fla., lietuviško žodžio rėmėjai, grąžino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Visiem tariame nuoširdų ačiū.

x Juozas Pultinevičius Iš Omaha, Nebraska, dažnai mus paremia aukomis. Šį kartą, grąžindamas laimėjimų šakneles, pridėjo 20 dol. auką, tikėdamas, kad jis tikrai laimės „laimikį", o „Draugas" vis jį lankys. Ačiū už laiškutį ir auką.

x „Spauda Book Store", Waterbury, Conn., už parduotas „Draugo" knygas atsiuntė 350.52 dol. ir dar daugiau jų užsisakė. Knygų parduotuvė yra vadovaujama Viktoro Vaitkaus, kuris su „Draugu" visuomet gražiai atsiskaito.

x Inž. Aleksandras Tornau, Chicago, Ill., Paul Mikšys, West Palm Beach, Fla., T. Grikinas, Los Angeles, Cal., Ray Masiliunas, Oak Lawn, Ill., grąžino laimėjimo šakneles ir kiekvienas pridėjo po 20 dol. aukų. Labai dėkojame mūsų mieliems rėmėjams.

x „Draugo" gegužinei, kuri bus liepos 26 d., sekmadienį, Marijonų sode, reikalingi įvairūs daiktai, kurie bus panaudoti laimėjimams, traukimo būdu. Dovanos priimamos „Draugo" administracijoje darbo dienomis. Kas negali atnešti, prašome skambinti vakarais ir bus paimta iš jūsų namų. Skambinti Ciceroje p. Radvilienei — 863-8399, Chicagoje: p.p. Ivašauskienei — 925-6193, Paulionienei — 767-7599 ir Oželienei — 454-7553.

(sk.)

x Halina Moliejienė po sunkios operacijos, gydytojų, vyro Zigmo ir dukters Jurgitos Sabienės, dirbančios Šv. Kryžiaus ligoninėje, prižiūrima, pamažu sveiksta Šv. Kryžiaus ligoninėje.

x Vida (Kliknaitė) ir Marijus Slapšiai susilaukė pirmosios dukrelės Andrėjos Ritos. Naujagime džiaugiasi jaunieji tėvai, taip pat seneliais tapę Valė Kliknienė, Rita ir Edvardas Slapšiai.

x Stasė Makauskaitė iš Montrealio atvyko į Chicagą ir šeštadienį pradėjo klausyti paskaitų lituanistiniam seminare, kuris šiemet vyksta Lemonte. Birutės Jasaitienės lydima, ji aplankė „Draugo" redakciją, painformavo apie Montrealio lietuvių gyvenimą. Iš „Draugo" išvažiavo aplankyti dar kitų lietuviškų institucijų, nes Chicagoje yra tik pirmą kartą.

x A. a. Steponas Mackevičius staigiai mirė New Yorke. Liko liūdesyje žmona Aldona (Bukaveckaitė) Mackevičienė, Chicagoje jos brolis ir sesuo.

x Moterų sąjungos seimo užbaigiamasis banketas bus rugpjūčio 8 d. tuoj po šv. Mišių 7:30 v.v. mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave., Bilietus gauti galima paskambinus 523-3899.

x Danutė Gajauskienė, Simsbury, Conn., už parduotas „Draugo" knygas atsiuntė čekį 126.50 dol. vertės, o neparduotas grąžino.

x Anthony M. Miner, Westbough, Mass., Antanas Giniotis, Chicago, Ill, Dominikas Matonis taip pat iš Chicagos, lankėsi „Drauge", pratęsė prenumeratą vieneriems metams ir kiekvienas paaukojo po 10 dol. Labai dėkojame.

x Detroito Gabijos ir Baltijos tunto skautai, Mich., per išd. Almą Sventickienę atsiuntė 75 dol. auką su tokiu prierašu: „Miela redakcija: ačiū už mūsų žinių reklamavimą". Ačiū Jums, mieli skautai, už gražią paramą savai spaudai.

x Mary Dimgaila, Union Pier, Mich., grąžino laimėjimų šakneles su 35 dol. auka. Nuoširdus ačiū mūsų mielai rėmėjai už palaikymą savo spaudos.

x Kun. B. Pacevičius, Toronto, Kanada, mūsų garbės prenumeratorius, nuoširdus „Draugo" rėmėjas, mums rašo: „Vietoj loterijos šaknelių grąžinimo siunčiu „Draugui" 50 dol. auką". Labai dėkojame.

x M. Vilutis, Frankfurt, Ill., Kazimier Sapetka, Waterbury, Conn., mūsų garbės prenumeratoriai ir dosnūs „Draugo" rėmėjai, grąžindami laimėjimų šakneles, pridėjo po 25 dol. aukų. Tariame nuoširdų ačiū.

x Dr. Arvydas Vanagūnas, Oak Park, Ill, Ona Strimaitienė, Putnam, Conn., Leonas Krajauskas, New Buffalo, Mich., „Draugo" nuoširdūs rėmėjai, kiekvienas atsiuntė po 25 dol. auką ir kartu grąžino laimėjimų šakneles. Labai dėkojame.

x Dėmesio studentai ATEITININKAI! Stovyklos registracija baigiasi šį antradienį, liepos 21 d. Prašome registruotis pas Eglę Lesniauskaitę tel. **397-2091** arba pas Rimą Budrytę tel. **737-3593.**

(pr.)

x Laikrodininko A. ŠERKŠNIO dirbtuvė uždaryta iki rugpjūčio 15 dienos.

(sk.)

x MIDLAND FEDERAL SAVINGS, Marquette Parko skyriui, reikalingi **tarnautojai.** Teirautis tel. **925-7400.**

(sk.)

Lietuvos krikščionybės 600 m. sukakties iškilmėse Romoje. Skaučių buv. vadovės Lilė Milukienė (antroji iš kairės) ir Irena Kerelienė su dukromis iš kairės: Gintarė, Dainė ir Jovita.
Nuotr. **V. Bacevičiaus**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JŪROS DIENA — IŠVYKA Į GAMTĄ

Chicagos, Detroito, Cicero jūrų šaulių daliniai kasmet Union Pier, Mich. rengia tradicinį Gen. T. Daukanto, Švyturio ir Klaipėdos jūrų šaulių kuopų narių sąskrydį, Jūros diena vadinamą. Šiais metais Jūros dieną surengė Chicagos Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopa liepos 12 d. Programa buvo pradėta vėliavų pakėlimo ir dienos atidarymo ceremonialu.

Gintaro vasarvietės gražios gamtos aplinkoje 10:45 val. ryto teniso aikštėje su vėliavomis išsirikiavus Gen. T. Daukanto, Detroito, Švyturio, Cicero Klaipėdos jūrų šaulių kuopų ir Vytauto Didžiojo rinktinės šauliams, dalyvaujant ir LKVS „Ramovės" Chicagos skyriaus vėliavai, Šaulių s-gos vicepirm. V. Išganaitis ir s-gos jūrų šaulių vadovas M. Abarius priėmė Gen. T. Daukanto j.š. kuopos pirmininko E. Vengiansko raportą, pagal kurį Jūros dienos atidaryme JAV-bių ir Lietuvos vėliavų pakėlime dalyvavo 42 šauliai. Po raportą priėmusio V. Išganaičio žodžio keliamos JAV-bių ir Lietuvos vėliavos, skamba giedamų himnų garsai.

Pakėlus vėliavas, visa šaulių rikiuotė, vedama Cicero Klaipėdos j.š. kuopos pirm. J. Mikulio, žygiuoja į pamaldas, kurias tą dieną gamtoje, taręs ypatingai reikšmingą pamokslą, laike s-gos vyr. kapelionas kun. J. Borevičius. Pamaldų metu be šaulių, ramovėnų ir birutininkių, dalyvavo ir vietos vasarotojai. Gintaro vasarvietės gamtos aplinkoje skambėjo lietuviškų giesmių garsai, dalyvavę giliam susikaupime meldėsi už žuvusius bei mirusius šaulius, prašydami Aukščiausiojo jiems bei pavergtoje tėvynėje sesėms ir broliams palaimos.

Po pamaldų, sugiedojus Lietuvos himną, šaulių rikiuotė, kurios priekyje Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterų vadovė M. Dapkienė, asistuojant Gen. T. Daukanto j. š. kuopos moterims U. Zinkienei ir M. Gydienei, nešė ąžuolo lapų vainiką, žygiavo į paežerę žuvusių Lietuvos laisvės kovų dalyvių karių, šaulių ir partizanų pagerbimo, jų garbei vainiko nuleidimo į Michigano ežero bangas apeigoms. Pakrantėje, visiems giedant Marija, Marija, jūrų šauliai V. Zinkus ir N. Martinkus, išplaukę valtele į ežerą, nugramzdino vainiką į ežero gelmes. Tuomi Jūros dienos apeigos Gintaro vasarvietės rajone ir paežerėje buvo baigtos. Jose dalyvavo per 150 tautiečių. Malonu paminėti, kad šiais metais ir Chicagos ramovėnai Jūros dienos atidarymo apeigose ir pamaldose su vėliava buvo reprezentuojami.

Kadangi tą dieną ir LKVS „Ramovės" Chicagos skyrius turėjo savo metinę išvyką į International Friendship Gardens prie Lietuvos Prezidentų eglučių, visi Jūros dienos dalyviai skubėjo pas ramovėnus Lietuvos respublikos prezidentų pagerbimo apeigoms.

Šauliams su vėliavomis ir ramovėnams išsirikiavus prie Lietuvos prezidentų A. Smetonos, K. Griniaus ir A. Stulginskio paminklėlių 1 val. p.p. buvo pradėtos tradicinės Lietuvos prezidentų pagerbimo apeigos, kurias pravedė LKVS „Ramovės" Chicagos skyriaus vicepirmininkas E. Vengianskas.

Giedant Lietuvos himną, į stiebą buvo pakelta Lietuvos vėliava. Žodį tarė buv. ilgametis ramovėnų pirm. K. Juškaitis, ramovėnus sveikino LDK Birutės dr-jos pirm. Legeckienė, Šaulių s-gos vicepirm. V. Išganaitis, Union Pier Lietuvių dr-jos atstovas A. Klimavičius ir Jūrų šaulių vadovas M. Abarius. Vėliavą nuleidus pusiau stiebo ir visiems giedant Marija, Marija, prie Lietuvos respublikos prezidentų paminklėlių buvo padėtos gėlių puokštės. Gėles padėjo prie A. Smetonos paminklo — ramovėnas J. Gradinskas, priaugančios kartos atstovams Renatai ir Mindaugui Variakojams asistuojant, prie K. Griniaus — Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės moterų vadovė M. Dapkienė, dviem šaulėms palydint, ir prie A. Stulginskio — birutininkių pirmininkė Legeckienė ir O. Juškaitienė. Pagerbus mūsų mirusius prezidentus, nuleidus Lietuvos vėliavą ir apeigas pravedusiam E. Vengianskui tarus visiems padėkos žodį už malonų dalyvavimą, tradicinis Lietuvos prezidentų prisiminimas buvo baigtas.

Chicagos-Detroito-Cicero jūrų šaulių ir šaulių Jūros diena ir ramovėnų bei birutininkių metinė išvyka į gamtą buvo užbaigta bendrais visų dalyvių užkandžiais Br. ir Ed. Vengiansų sodyboje Lakeside, Mich. Jose dalyvavo 73 šauliai, birutininkės, ramovėnai ir svečiai. Tarp daugelio kitų svečių malonu buvo matyti vyr. kapelioną kun. J. Borevičių, Vytauto Didžiojo rinktinės pirm. V. Išganaitį, Jūrų šaulių vadovą M. Abarių su žmona, iš St. Petersburgo, Fla., atvykusį Palangos jūrų šaulių kuopos pirm. A. Šukį su žmona, žurnalistę ir visuomenininkę Z. Juškevičienę, gražią grupę iš Detroito atvykusių jūrų šaulių su pirm. B. Valiukėnu ir daugelį kitų, kurių ir neįmanoma išvardinti.

Visi buvo sesių U. Zinkienės, M. Gydienės, G. Kuzmienės, A. Aleksandravičienės, P. Mikštienės, B. Vengianskienės ir kt. skaniai pagamintais užkandžiais, kavute ir kt. maisto gaminiais bei gėrimais pavaišinti. Sodyboje skambėjo lietuviška daina. V. Zinkaus grojamos armonikos ir N. Martinkaus mušamo būgnelio garsai, vyravo draugiška, linksma nuotaika. Ir taip iki pavakarių, kada iš dangaus nukritę lietaus lašai privertė visus skirstytis į namus.

Baigiant tenka pasidžiaugti Chicagos ramovėnų, birutininkių ir šaulių, kaip gimininių organizacijų, gražiu tarpusavio sugyvenimu, ilgamečio darnaus bendradarbiavimo dvasia, žengiant bendrai tvirtu ir vieningu kultūrinio bendravimo bei lietuviškų tradicijų palaikymo veiklos keliu.

Pagarba ir padėka Gen. T. Daukanto jūrų šaulių kuopai, ramovėnams, birutininkėms ir šauliams už sudarytas sąlygas vieną karštą liepos mėnesio sekmadienį praleisti malonioje nuotaikoje, gražios gamtos aplinkoje.

Dalyvis

---

x Dalia ir Kęstutis Ječiai, Villa Park, Ill, grąžino laimėjimų šakneles, pridėjo 25 dol. auką su prierašu: „Deja, dar negalime paremti stambesne auka, bet ir mažos testiprina mūsų dienraštį". Už gražius žodžius ir auką tariame nuoširdų ačiū.

x Dr. Antanas Razma, Wilmington, Ill., visuomenininkas, Lietuvių Fondo garbės pirmininkas, atsiuntė 25 dol. auką ir grąžino laimėjimų šakneles. Labai ačiū.

x Kun. A. Kardas, Sunny Hills, Fla., G. Kaufmanas, Springfield, Va., Emil. L. Mamat, Chula Vista, Cal., B. Sakalas, Toronto, Kanada, Kostas Vaičaitis, St. Petersburg Beach, Fla., Elena Jurgutis, Detroit, Mich., Aleksas Sadauskas, Hot Springs, Ark., Berta Hoyer, Lake Wales, Fla., Vl. Šimoliūnas, Santa Monica, Cal., M. ir E. Naujokaitis, Upland, Cal., Ald. Andriūnas, Dorchester, Mass., Kaz. Laikūnienė, Cleveland, Ohio, Vladas Bielinis, Hot Springs, Ark., Antanas Ragelis, Gulfport, Fla., kiekvienas grąžino laimėjimų šakneles su 10 dol. auka. Labai dėkojame.

x Aleksas Lauraitis ir Walter Rask, American Travel Service Bureau savininkai, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill., tel. 238-9787, yra nuolatiniai lietuviškos spaudos ir veiklos rėmėjai, geri ir sumanūs kelionių organizatoriai į įvairius kraštus, paėmė visą 10 asmenų stalą į „Draugo" pokylį, kuris bus rugsėjo 27 d., sekmadienį, Martinique Evergreen Park, Illinois.

x Joseph Matusevičius, Aldona Buntinas, Kostas Žalnieraitis, A. Pretkelis, K. Beiga, Vita Balceris, S. Brizgys, Jonas Utara, E. Gabrius, Stasė Vaišvila, J. V. Pleinys, Aldona Ambrasas, Jonas Jankus, Al. Smilga, Liuda Valunas, Arlauskas, T. Serapinienė, Petrė Maskolaitis, P. Žumbakis, Adelė Duoblienė, Emilija Susmaras, Mary Nemanius, Tėvai Jėzuitai, K. Pabedinskas, V. Garbenis, Vincas Pavilčius, Bronė Augustauskienė, Liudas Šimaitis, Stanley Yurkus, A. Švelnys, Viktorija Musteikienė, Juozas Gasperas, R. Kubilius, Gražina Musteikis, J. Žygas, M. Marcinkus, Stanley Mankus, J. Guobužis, visi iš Chicagos, grąžindami laimėjimų šakneles, kiekvienas paaukojo po 10 dol. Nuoširdus ačiū.

Klaipėda. Dramos teatras

IŠ ARTI IR TOLI

KANADOJE

— **St. Catharines, Ont.,** didžiųjų ir pirmųjų trėmimų į Sibirą minėjimas buvo birželio 14 d. lietuvių bažnyčioje. Nors dabar atostogų laikas, bet prisirinko lietuvių palyginti gana daug. Šv. Mišias už Sibiro kankinius ir ten mirusius atlaikė kun. K. Butkus, pasakydamas jautrų pamokslą. Pamaldų metu giedojo solistai V. ir A. Paulioniai. Po pamaldų visi susirinko vienuolyno sodelyje ir padėjo gėlių. Gėles padėjo Ona Šukienė, Sibire iškentusi 18 metų. Prie paminklo kalbą pasakė Lietuvių Bendruomenės pirm. A. Šetikas.

— **Vida Žalnieriūnaitė,** Ontario anglų katalikų mokytojų draugijos žurnalo „The Reporter" antroji redaktorė, parašė straipsnį apie sovietų kalinamus lietuvius mokytojus Paulių Pečeliūną ir Viktorą Petkų. Ji pataria rašyti M. Gorbačiovui laiškus ir prašyti juos paleisti.

— **Aria Škėmienė,** meniško audimo specialistė, dalyvavo Riverdale ligoninės surengtame meno festivalyje ir gavo labai gerai įvertinančią jos meną padėką. Liepos mėnesį A. Škėmienė išvyko trims savaitėms į Petro Reginos galeriją „Nemuną" prie Kingstono, kur dailės parodoje išstatė lietuviškus audinius.

— **Lietuviškai kalbančių vaikų** stovykla nuo liepos 11 iki 18 dienos vyko „Kretingos" stovyklavietėje. Dalyvavo apie 70 vaikų. Buvo įvairi programa, o šeštadienį laužas. Po lietuvių vaikų prasidėjo lietuviškai nekalbančių stovykla, kurioje yra apie 120 vaikų.

— **Montrealio lietuviai** džiaugiasi, kad jų kolonijos narys Paulius Mališka Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjime, buvo vysk. Pauliaus Baltakio įšventintas diakonu. Jis studijuoja Romoje ir gyvena Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijoje.

— **Marija Adamonytė,** Julijos ir Petro Adamonių duktė, šiemet Montrealio McGill universitete baigė politinius mokslus, o nuo rudens žada studijuoti tame pačiame universitete „Menagement" mokslą magistro laipsniui gauti. Ji yra veikli lietuviškame gyvenime. Baigusi šeštadieninę lituanistinę mokyklą, dabar joje mokytojauja. Taip pat ji yra „Pavasario" mergaičių choro nuo pat jo įsikūrimo narė, buvusi „Gintaro" ansamblio šokėja. Jau antri metai ji vadovauja „Kretingos" stovyklai.

— **Petras Šidlauskas,** anksčiau gyvenęs Wielande ir ten vertęsis viešbučių verslu, persikėlė į Hamiltoną ir tuojau įsijungė į Lietuvių Bendruomenės apylinkę, Aušros Vartų parapiją, tos parapijos chorą. Dėlto jo vardinėse dalyvavo ne tik iš Hamiltono, bet ir iš Wielando bei kitur artimieji. Ta proga jį pasveikino K. Mileris, o. E. Bajoraitienė ir D. Mačienė jam ir visiems Petrams prisegė po gėlę. Kun. J. Liaubai palaiminus stalą, visi buvo pavaišinti.

— **„Gintariniai aidai",** Hamiltone veikianti lietuvių radijo programa, ateinančių metų sausio 13 d. švęs savo gyvavimo dešimt metų sukaktį. Iki šiol programa buvo transliuojama sekmadieniais nuo 8 iki 9 val. ryto, o nuo liepos 5 d. transliuojama nuo 4 iki 5 val. p.p. Radijo programai vadovauja L. Stungevičienė, jai padeda A. Pleinytės ir kiti jaunosios kartos atstovai.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.